БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 11 (8843)
ЯНВАРИИН 14
СРЕДА
1959 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Коммунистическэ ажалай бригаданууднаа жэшээ абыт, нүхэдүүд!

Бухы совет арадтаяа хамта манай республикын ажалшад Коммунистическэ партиингаа ээлжээтэбэшэ XXI съездые үйлэдбэридөө амжалта туйлан угтажа, инаг Эхэ оронойнгоо мандалда эрхим дээдэ бэлэгүүдые барихын тулада айхабтар ехэ дэбжэлтэтэй дорюунаар ажаллажа байна. Үйлэдбэриингөө түсэбые үдэр бүри, һара бүхэндэ үлүүлэн дүүргэжэ, түүхэтэ долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ урагшаа эрид ехэ алхам хэхын түлөө хүдэлмэришэд, колхознигууд солбон шударгыгаар мүрысэжэ эхилэнхэй. Коммунистическэ ажалай бригадын алдар суутай болохын түлөө хүдэлөөн республика доторнай үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ хүдэлөөндэ хабаадагшад үдэр бүхэндэ шэнэ шэнэ үүсхэлнүүдые гаргажа, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлана. Тэдэнэр коммунистическэ ёһоор ажаллаха, һураха, ажаһууха тушаа гайхамшагта үльгэр жэшээ харуулна.

Манай республика дотор коммунистическэ ажалай бригадын хүндэтэ нэрэ зэргэ олоһон хамагай түрүүшүүл тухай мэдээсэгдэһэн байна. Мүнөөшье тэдэнэр ажалаараа шалгарһан зандаа. Жэшээлхэдэ, Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой коммунистическэ ажалай фермын һаалишад (ахалагша һаалишаниинь Евдокия Власова) 1958 ондо үнеэн бүриһөө 2500 литр һү haaxa гэжэ уялга абаһан аад, тэрэнээ амжалтатайгаар үлүүлэн дүүргэһэн байна. Тэдэнэр 1959 ондо бухыдөө үнеэн бүриһөө 3000 литр һү, тиигээд үбэлэй хүйтэн һарануудта үнеэн бүриһөө үдэр бүхэндэ хахад пүүдһээ бага бэшэ һү haaxa гэжэ үгэеэ үгэһэн аад, мүнөө энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ, үдэртөө үнеэн бүхэнһөө 8—10 литр һү алгадгүй һаана.

Эдэ һаалишад хайшан гээд иимэ амжалта туйланаб гэхэдэ, тэдэнэй дунда мүрысөөн бодото һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэр үнэхөөрөө коммунистическэ ёһоор мүрысэнэ. Хүн бүхэн уялгаяа дүүргэхэ гэжэ үнэн зүрхэнһөө оролдоно. Һаалишан бүхэнэй хэды шэнээн һү haaһаниинь наринаар бүридхэгдөөд, хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдэй самбарта үдэр бүри бэшэгдэжэ байдаг. Хэнэй хэр зэргээр хүдэлжэ байһыень, хэндэ ямар туһаламжын хэрэгтэй болоһыень элирүүлжэ байхын тулада үйлэдбэриин зүблөөнүүд үе үе болоод лэ үнгэргэгдэдэг. Дутуунуудай тохёолдоо һаань, тэдэниие дары усадхахын тулада хэмжээнүүд түргэнөөр абтадаг. Һаалишадта колхозой эхин парторганизациин ехэ туһа хүргэдэг байһыень тэмдэглэхэ шухала. Зүгөөр эндэ «юрэнхы ударидалга» тухай бэшэ, харин ёһотой туһаламжа тухай хэлэгдэнэ. Парторганизациин секретарь нүхэр Власов үдэр бүри һаалишадта ерэжэ, хөөрэлдэжэ, тэдэнэй хүдэлмэреэр ходо һонирхожо байдаг юм. Эндэ агитаторнуудаар томилогдоһон багшанар һаалишадай дунда элдэб һонин асуудалнуудаар лекци уншадаг, элидхэл хэдэг, хөөрэлдөө үнгэргэдэг, «Дайшалхы хуудаһа» гаргалсадаг байна. Нүүдэл библиотекэ һаалишадта ерээд, шэнэ номуудые асаржа үгэдэг. Шэнэ журнал, газетэнүүд таһалгаряагүй абтажа байдаг.

Иигэжэ Калининай нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци коммунистическэ ажалай фермын гэшүүдэй дунда ойлгуулламжын, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һонирхолтойгоор ябуулна. Тиимэ хадань түс бригада амжалтатай һайнаар ажаллана, абаһан ехэ уялгаяа дүүргэжэ шадана.

Тэрэшэлэн «Механлит» заводой моторно цехын коммунистическэ ажалай бригада (бригадирнь Юрий Филиппов) шэн габьяатайгаар ажаллана. Тэдэнэр түсэбһөө гадуур һара бүхэндэ хоёр мотор хабсаргаха уялгатай аад, декабрь һарада тэрэ уялгаяа дүүргэнхэй. Хүдэлмэринь эрхим һайн шанартайда тоологдоно. Тэдэнэр бултадаа һуража, политическэ эрдэмээ гүнзэгырүүлнэ, мэргэжэлээ дээшэлүүлнэ. Ниитын хүдэлмэридэ бүгэдөөрэн эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Хүн бүхэниинь спортсмен болонхой. Тэдэнэр сүлөөтэй сагаа ашатай туһатайгаар, сэнгүү зохидоор үнгэргэнэ. Ажаллахадаашье, һурахадаашье, ажаһуухадаашье тэдэнэр коммунистическэ ёһоной үльгэр жэшээ харуулна. Заводой партийна организаци (партбюрогойнь секретарь нүхэр Колода) түс бригадын хүдэлмэридэ анхаралаа ходо хандуулжа байдаг байна. Материально-техническэ зүйлнүүдээр бригадын таһалдуугүй хангагданхай байдаг дээрэһээнь тэдэнэй ажалда һаад ушардаггүй.

Мүн коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэ олоһон бусадшье коллективүүд шэные үүсхэгшэ ёһотой түрүүшүүл байһанаа харуулна. Тэдэнэр ажалай бүтээсые эрид ехээр дээшэлүүлхые, продукциин үнэ сэнгыень химдаруулхые, шанарыень һайжаруулхые оролдохо зуураа, хуушанай харанхы мунхаг, барга бүдүүлиг сагай муу муухай үзэгдэлнүүдтэ, капитализмын бузар булай үлэгдэлнүүдтэ эсэргүүсэн эрид шангаар тэмсэнэ, коммунистическэ ёһоор ажаһууха гэһэн журамые нарин нягтаар сахина.

Партийна, советскэ, профсоюзна болон комсомолой организацинууд, мүн ажахын хүтэлбэрилэгшэд КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ хабаадагшадай али бүхы эдэбхи үүсхэлые үргэнөөр дэмжэхэ, ударидан бадаруулха, тэдээндэ бодото туһаламжа үзүүлхэ, колхозууд болон совхозуудта, промышленна предприятинууд болон барилганууд дээгүүр коммунистическэ ажалай бригадануудые олошоруулхын түлөө тэмсэхэ уялгатай.

Зүгөөр манай республикын промышленна предприятинуудта, илангаяа колхозууд болон совхозуудта коммунистическэ ажалай коллективүүд мүнөө дээрээ үшөөл хомор. Тэдэнэй тооe олошоруулха хэрэгтэ партийна, профсоюзна, комсомолой организацинууд ехэ юумэ хэхэ ёһотойшье, хэжэ шадахашье байна. Коммунистическэ ажалай бригадануудай ямараар хүдэлжэ байһан тухай, тэдээндэ партийна организацинуудай ямар туһаламжа, хэр зэргээр үзүүлдэг тухайнь эндэ хуряангыгаар хэлэгдэбэ. Иимэ хүдэлмэри партийна организаци бүхэн ябуулха аргатайшье, уялгатайшье.

Коммунистическэ ажалай бригаданууднаа үльгэр жэшээ абыт, нүхэдүүд бултадаа!

Промышленна предприяти болон барилга бүхэн дээрэ, колхоз болон совхоз бүхэндэ коммунистическэ ажалай бригаданудай тоо үдэрһөө үдэртэ олошорог лэ!

Литературын, искусствын талаар Ленинскэ шан олгохо СССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи комитедтэ

1959 ондо литературын, искусствын талаар Ленинскэ шан олгохо комитедэй пленум январиин 12-то нээгдээ.

Түрүүлэгшэ Н. С. Тихонов пленумые нээгээ. 1959 ондо Ленинскэ шан олгохын тулада зууршалагдаһан литературын, искусствын зохёолнуудые даб дээрэ хаража үзэлгэ түрүүшын заседани дээрэ болоһон байна. Комитедэй секцинүүд хүдэлмэрилжэ эхилээ.

Хаража үзэхын тулада зууршалагдаһан зүжэгүүд болон фильмнүүдые, скульпторнуудай хүдэлмэриие комитедэй гэшүүд һаяар хаража үзэхэ, хүгжэмэй зохёолнуудые шагнаха байна.

Энэ зорилгоор Третьяковско галерей соо уран зурагай, скульптурын, графикын выставкэ нээгдээ.

Саашадаа хаража үзэхын тулада үлээгдэһэн хүдэлмэриин списогүүдые комитет январиин эсэс багаар хэблэлдэ толилхо юм.

(ТАСС).

БУРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Бурядай АССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссие баталха тухай

«Бурядай АССР-эй Верховно Советтэ һунгаха тухай Дүримэй» 36, 37-дохи статьянуудай ёһоор Бурядай АССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссие ниитын организацинуудай, ажалшадай бүлгэмүүдэй иимэ түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха:

Һунгуулиин Центральна комиссиин түрүүлэгшэ **Шевченко** Владимир Илларионович—Профессиональна Союзуудай Бурядай областной Советһээ.

Һунгуулиин Центральна комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Гыргенова** Любовь Данцароновна—республикын больницын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ.

Һунгуулиин Центральна комиссиин секретарь **Петухов** Илья Николаевич — областной коммунистическэ партийна организациһаа.

Һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүд:

Акулов Андрей Иванович — Тарбагатайн аймагай «Дружба» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүдһээ.

Бадмаева Пильжит Нанзановна — Бурядай гүрэнэй Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай студентнүүд болон һурагшанарһаа.

Вангродская Римма Константиновна — Улан-Удэ станциин паровозно депогой хүдэлмэришэд, инженер, технигүүд болон алба хаагшадһаа.

Голощапова Марфа Ивановна — Заиграйн аймагай Шулуутайн леспромхозой хүдэлмэришэд, инженер, технигүүд болон алба хаагшадһаа.

Жамбалова Цырен Раднаевна — Иволгын аймагай «Улаан Оронго» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүдһээ.

Заиграев Григорий Григорьевич — областной комсомолой организациһаа.

Лобасюк Николай Яковлевич — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой түмэр замай транспортын хүдэлмэришэдэй профессиональна союзай организациһаа.

Машуев Гарма Машуевич — М[illegible]эршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшадһаа.

Сушнеев Владимир Семенович — Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүдһээ.

Шакирзанов Махам-Ахмет Шакирович—Галуута Нуурай рудоуправлениин нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай организациһаа.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.
Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ город, Советүүдэй байшан.
1959 оной январиин 13.

СОВЕДҮҮДЫЕ ҺУНГАХА ҺУНГУУЛИИН КОМИССИНУУДТА ЭРХИМ ХҮНҮҮД ДЭБЖҮҮЛЭГДЭНЭ

УЛАН-УДЭ

РСФСР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин округой комиссиин составта кандидадые дэбжүүлхэеэ январиин 12-то үхибүүдэй Республикын больницын хүдэлмэрилэгшэд сугларба.

Больницын врач Любовь Иннокентьевна Алексеева үгэ абаад, иигэжэ хэлээ:

—Урзанда жэл Эрхүүгэй медицинскэ институт дүүргээд ерэһэн, хүдэлмэридөө оролдосотойгоор хандадаг, олоной хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг нэгэ залуу врач бидэнэй дунда бии. Энэмнай хэн бэ гэхэдэ, врач-педиатр Людмила Семеновна Малакшинова болоно.

РСФСР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин округой комиссиин гэшүүндэ кандидадаар нүхэр Малакшиновае дэбжүүлхэ дурадхал оруулнаб.

Залуу врачын нүхэдэйнгөө этигэл найдабариие харюулха байһан тухай врач Мария Федоровна Корягина хэлээ.

Эдэ нүхэдэй дурадхал нэгэн дуугаар һайшаагдажа баталагдаба.

Л. Иннокентьева.

⁂

Улан-Удын паровозно депогой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд, алба хаагшад бэлэдхэлгынгээ цехтэ олоороо сугларба. Эдэнэр байгша оной мартын 1-дэ болохоёо байгаа РСФСР-эй, Бурядай АССР-эй Верховно Советүүд болон ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдые һунгаха һунгалтада бэлэдхэжэ эхилээ. Уржадэр эдэнэр Бурядай АССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүндэ өөһэдынгөө түлөөлэгшые дэбжүүлбэ.

Фабрично-заводской комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Карпушев энэ асуудалда зорюулагдаһан суглаа нээхэ зуураа, депогой ахалагша машинист Павел Павлович Зубкуста түрүүлэн үгэ үгэбэ.

—Хэнэймнайшье мэдэһээр, мүнөө орон доторнай, тэрэ тоодо манайшье республикада ээлжээтэ һунгалтада бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулагдажа байна гээшэ ааб даа. Манай депогой үнинэй хүдэлмэришэдэй нэгэн—Римма Константиновна Вангродскаяе республикынгаа Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүндэ кандидадаар дэбжүүлнэб,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

— Тон лэ зүб оруулагдаһан дурадхал,—гэһэн абяан суглаарагшадай дундаһаа дуулдана.

— Римма Константиновнае бултадаа һайн мэдэхэ байнабди,—гэжэ үгэ абаһан ахалагша машинист нүхэр Валькович хэлэбэ.—Нүхэр Вангродская даажа байһан ажалдаа харюусалгатай, оролдосотойгоор хандадаг хүн. Тиимэһээ манай энэ этигэл найдабариие Римма Константиновна нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ шадаха!

Суглаанда хабаадагшад Римма Константиновна Вангродскаяе Бурядай АССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүндэ кандидадаар нэгэн дуугаар баталха гэһэн шиидхэбэри абаба.

Б. Цыремпилов.

⁂

Бурядай АССР-эй Верховно Советтэ, Улан-Удын городской Советтэ һунгаха һунгуулиин комиссиин гэшүүдые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан суглаан Улан-Удын паровозо-вагонно заводой профсоюзуудай завкомдо болобо.

Профсоюзуудай завкомой культурын комиссие эрхилэгшэ А. М. Лобынцев түрүүлэн үгэ абаад, Бурядай АССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүнээр вагон-хабсаралгын цехын слесарь Николай Яковлевич Лобасюгые дэбжүүлбэ.

— Николай Яковлевич профсоюзай эдэбхитэй хүдэлмэрилэгшэ байхаһаа гадна, эрхим һайнаар ажаллажа, нүхэдтөө үльгэр жэшээ харуулдаг. Ажалдаа оролдосотойгоор хандажа, нормоёо хододоо үлүүлэн дүүргэдэг тула олондо хүндэтэй болонхой. Манай найдабариие тэрэ харюулха,—гэжэ нүхэр Лобынцевай үгэеэ дүүргэхэдэнь суглараагшад дурадхалыень барандаа дэмжэһэн байна.

Улан-Удын городской Советтэ һунгаха һунгуулиин комиссиин гэшүүндэ кандидадаар профсоюзуудай завкомой түрүүлэгшын орлогшо Александр Николаевич Курочкиние дэбжүүлхые завкомой пленумэй гэшүүн Е. К. Синицин дурадхаба.

— Нүхэр Курочкиние бидэнэр үнинэй мэдэхэбди. Завкомой түрүүлэгшын орлогшоор ажаллаха зуураа, харюусалгата ажалдаа үнэн сэхээр хандажа, хүдэлмэришэдэй ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангаха талаар эдэбхитэйгээр оролдожо ябадаг,—гэжэ тэрэ хэлэбэ. Тэрэнэй дурадхалые завкомой пленумэй гэшүүн Е. С. Шиманюк халуунаар дэмжэһэн байна.

Суглараагшад нүхэр Лобасюгые Бурядай АССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин, нүхэр Курочкиние Улан-Удын городской Советтэ һунгаха һунгуулиин комиссиин гэшүүндэ кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ.

А. Бадаев.

ГАЛУУТА НУУР

ГУСИНООЗЕРСК. **(Телефоноор абтаба).** Профсоюзай рудкомдо суглаан боложо, Бурядай АССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссида комплексно бригадын бригадир Шакирзанов Махам-Ахмет Шакирович дэбжүүлэгдэбэ.

— Махам-Ахмет Шакировичые бидэнэр һайн мэдэнэбди. Бригадаараа түрүү зэргэдэ хододоо ябахаһаа гадна, нүхэр Шакирзанов суута Николай Мамайн жэшээгээр ажаллажа, шахтынгаа ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байна. Манай этигэлые нүхэр Шакирзанов нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ гэжэ этигэнэб,—гэжэ нүхэр Горанников хэлэбэ.

Тэрэнэй дурадхалые нүхэд Хайдуков, Горшков, Невзгодова гэгшэд дэмжэжэ, нүхэр Шакирзанов Бурядай АССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Центральна составта нэгэн дуугаар дэбжүүлэгдээ.

П. Собянин.

МУХАРШЭБЭР

МУХАРШЭБЭР. **(Телефоноор абтаба).** Һая Мухаршэбэрэй аймагай «Ошон» колхозой гэшүүдэй хамтын суглаан болобо. Энэ суглаанда хамта 260 гаран хүн хабаадаа.

Колхозой 3-дахи комплексно бригадын эхин партийна организациин секретарь Дашидоржо Батомункуев болохоёо байгаа һунгалтада зорюулан, дэлгэрэнгы үгэ хэлэжэ, суглаагаа нээбэ.

Удаань һаалишан Дарижап Дашиева үгэ абаа. Тэрэ иигэжэ хэлэбэ:

— РСФСР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин округой комиссиин составта өөһэдынгөө эрхим хүнүүдые дэбжүүлхэ ёһотойбди. Би колхозойнгоо тракторист Гуро-ранза Цыбикович Чимитовые ажалда бэрхэ, оролдосотой, солотой хүн гэжэ үнинэй мэдэдэгби. Тиимэһээ тэрэниие һунгуулиин Забайкальска 746-дахи округой комиссиин составта өөһэдынгөө түлөөлэгшөөр дэбжүүлхые дурадханаб. Тэрэнэй һүүлдэ колхозой гэшүүд Цыжидма Бадмацыренова, Дугар Будаев, Дондок-Доржо Цыбикжапов болон бусад хүнүүд үгэ хэлэжэ, Дарижап Дашиевагай дурадхалтай һаналаа нэгэдээ.

Тиигэжэ булта колхознигууд нэгэн дуугаар нүхэр Чимитовэй кандидатурые РСФСР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин округой комиссиин составта дэбжүүлбэ.

Т. Гармаев, манай корр.

ИВОЛГА

ИВОЛГА. **(Телефоноор абтаба).** Январиин 12-то Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхозой гэшүүдэй хамтын суглаан боложо, [illegible]СР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин [illegible] комиссиин составта өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые дэбжүүлбэ.

Колхозой агроном нүхэр Аркадий Цыденжапович Лхамажапов түрүүлэн үгэ абаад, иигэжэ хэлэбэ:

—Нүхэр Цырен Раднаевна Жамбалова манай колхозой түрүү һаалишан юм. Ажал хүдэлмэридөө оролдосотой һайнаар хандадаг. 1958 ондо үнеэн бүриһөө 2350 литр һү һаажа, аймаг дотороо солотой, хүндэтэй болоһон байна. Тиимэһээ нүхэр Цырен Раднаевнае һунгуулиин округой комиссиин составта оруулхые дурадханаб.

Нүхэр Лхамажаповай дурадхалые колхознигууд нүхэд Очиров, Цыренов болон бусад һайшаагаа.

Суглаанда хабаадагшад нүхэр Жамбаловагай кандидатурые нэгэн дуугаар баталба.

Р. Бимбаев.

КПСС-эй XXI СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Сталинска область. КПСС-эй XXI съездые эрхимээр угтахын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ «Азовсталь» заводой доменщигуудай дунда № 1 пешэнэй коллектив түрүүлжэ ябана. Энэ коллектив декабрь һарада 100 үлүүтэй тонно шэрэм түсэбһөө гадуур үгэһэн байгаа. **Зураг дээрэ:** доменно № 1 пешэнэй эрхим хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн Сергей Сорокин.

ТАСС-эй фотохронико.

Артелиин хонишодой амжалта

Үнгэрэгшэ 1958 ондо Ждановай нэрэмжэтэ артелиин хонишод оролдосотой һайнаар ажаллажа, хонидойнгоо тооe олошоруулха, нооһо ехээр хайшалжа абаха хэрэгтэ бараг амжалта туйлаа. Эндэхид зуун эхэ хонин бүриһөө 119 хурьга абаад, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлһэн байна. Колхозой түрүү хонишод Санжит Сахиява, Намса Цыбикжапова, Дымбрел Раднаева түс түстаа отарынгаа 100 эхэ хонин бүриһөө 130—132 хурьга абаа. Мүнөө эдэ хонишодой отарануудта январиин түрүүшын 10 хоног соо 30—30 шахуу эртын хурьгад абтаад байна. Февраль болотор үшөө зуугаад шахуу хурьгадые абахаар хүлеэнэд.

Колхозой хонишод партиингаа съездын хүндэлэлдэ зорюулан социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, үбэлэй эгээл хүйтэн үедэ бухы эхэ хонидоо шадал тамир һайнтайгаар хурьгалуулхын, хурьгадаа нэгэшье гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхын түлөө тэмсэнэ.

Мүн үнгэрэгшэ жэлдэ колхозой хонишод нооһо ехээр абажа, ажахынгаа олзо доход нилээд нэмээгээ. Жэшээлхэдэ, колхозой түрүү хонишод нүхэд Н. Цыбикжапова хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,7 килограмм, С. Сахиява 3,5, комсомол басаган Д.-С. Раднаева 5,3 килограмм нооһо хайшалһан байха юм.

Партиин XXI съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэхэ элидхэлэй тезисүүдтэй танилсаад байхадаа, хонин ажалаа улам хүсэтэйгөөр хүгжөөжэ, ерэхэ долоон жэлдэ ажахынгаа эгээл олзо доход ехэтэй һалбари болгохоор шиидээ. 1959 ондо 100 эхэ хониһоо 110-һаа үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхэ уялга абаба.

Эндэхид зарим һубайрһан хонидоо һайнаар харууһалжа, xaһa сагтань ороондо оруулаад, май—июнь һарануудта хурьгалуулхын тула ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа захалаа. Колхозой хонин һүрэг мүнөө хамта 8000 шахуу толгой болонхой, ерэхэ долоон жэлэй эсэстэ бухы хонидоо 15 мянган толгойдо хүргэхэ зорилго табигдана.

Ж. Гунчитов.

Кудара-Сомон.

Һаалишадай мүрысөөн

Хэжэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй декабрь һарын дүнгүүд гаргагдаба.

КПСС-эй XXI съездые ажалай амжалтаар угтахын түлөө һаалишад шэн зоригтойгоор ажаллана. Эдэнэр үбэлэй һарануудта һү һаалгаяа дээшэлүүлхын тулада оролдолго гаргаа. Тиигэһэнэй ашаар декабрь һара соо үнеэн бүриһөө 127 литр һү һааһан Вера Бальжинимаева түрүү һууриda гараба. Энэ үедэ үнеэн бүриһөө 111 литр һү һааһан Юмжит Дамбаева хоёрдохи һуури эзэлбэ.

Д. Доржиев.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Баталһан тогтоолоо бэелүүл

Коммунистнуудай хүсэлөөр

Дүүргэгдэхэдээ хэдышье дабхар болохо юм — мэдэхын аргагүй, мүнөө торхынь бодожо байһан мантан томо гэрэй дэргэдэ краиаар үргөөд гаргаһын тула үрдилдэн, хирпиисэ ябталжа байһан хоёр залуухан хүбүүдэй хажууда дунда зэргын бэетэй, нимгэн сагаан шарайтай хүн ерээд, мэндэшэлхэ зуураа:

— Зай хүбүүд, хэр байнабибди? Хүдэлмэри ябажал байна гү?—гэжэ энеэбхилэн асууна.

— Ябаал ааб даа. Ажаллажа байһан хойномнай ябангүй яахаб, Владимир Георгиевич,— гэжэ хүбүүд байһан хүхюутэй, сортоотойгоор харюусаба.

— Тиихэлээрээ мүнгэншье, салин хүлһэншье бии. Тиимэ гү, хүбүүд?

— Тиимэл даа. Урданайхиһаа дээрэ боложо байна. Оролдосотойгоорша хүдэлдэг болообди.

— Зүб лэ даа. «Ябаһан хүн яһа зууха» гэжэ хэлэдэг бшуу.

Залуу барилгашадтай хөөрэлдөжэ байгааша энэ хүмнай Ленинэй ордендо Улан-Удын паровозо-вагонно заводой парткомой секретариин орлогшо нүхэр Бирюков гээшэ. Ажал хүдэлмэри тухайдань, сүлөөтэй сагаа яажа үнгэргэдэг, урогуулаа гээнгүй үдэшынгөө һургуулида ябадаг тухайдань нилээд удаан хөөрэлдөөд саашалба.

Заводой партийна комитет залуу хүдэлмэришэдэй ажалые зүбөөр, һайнаар эмхидхэхэ, һайнаар хүдэлхэдэ таатай зохид арга боломжо хангаха хэрэгтэ һаянай онсо анхарал табижа байдаг болонхой. Заводой партийна конференци дээрэ энэ асуудал шангаар табигдажа хурса шүүмжэлэл гараад, шэнээр һунгагдаһан партийна комитедтэ захяа, заабари үгтэһэн байгаа.

— Заводтомнай жэл бүри олоороо ерэжэ байдаг залуу хүдэлмэришэд манай халаан гээшэ,— гэжэ конференцидэ делегат нүхэр Гуров хэлээ һэн.— Эдэ хүнүүдтэ гансашье ажал олгожо үгөөд, һаһаагаа амарха бэшэ, дүүрэн хүсөөрөө ажаллаха һайн арга боломжо бии болгохо, тэдэнние ажалда дуратайгаар һургаха, али болохоор урмашуулха ёһотойбди. Теэд манай заводой капитальна барилгын таһагые даагша нүхэр Лукьяница залуу барилгашадай ямараар ажаллажа байһан тушаа — тэдэнэй үдэрэйнгөө нормо хэр дүүргэдэг гү, үгы тухайда, хэды салин хүлһэ абадаг, хэр урма зоригтойгоор ажалладаг тухайдань мэдэхэ гэжэ оролдоо оролдоногүй. Элдэб шалтагаанаар заримдаа хэхэ ажалгүй болошоод, мүн унэнэй ойлгуулжа, хэлэжэ үгэхэгүй, яаруулхагүй хада — зариманиинь залхуураад, үдэр соо мүртэй юумэ бүтээгээгүй дээрэһээ салин хүлһэ багаар абана. Энээнһээ боложо барилга дээрэ залуушуул тогтосогүй, хүнүүд ажалда орожо, гаражал байдаг ха юм. Энэ асуудалые партийна комитет анхаралдаа абаха ёһотой.

Залуушуулай ажалые зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ партийна комитедэй хамааралсаһанай ашаар һүүлэй үедэ горьтой юумэн хэгдэжэ байна. Залуу үетэние хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ заводой парткомой зүгһөө ехэ оролдоло гаргадаг болоһон тухай тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Коммунистическэ ажалай бригадын хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө заводой (гол түлэб залуушуулай хүдэлдэг) 30 гаран бригаданууд мүрысөөндэ байһанайнь энээние гэршэлнэ.

Коммунистнуудай шүүмжэлхы ажаглалтанууды, һанамжа, дурадхалнуудые һайса шэнжэлэн үзөөд, партийна комитет тэдэние, мүн конференциингээ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ тусгаар хэмжээ ябуулха хараалаа һэн. Жэшээлхэдэ, продукциин шанарай түлөө тэмсэлгүй дээрэһээ үнгэрэгшэ жэлэй түрүүшын 8 һара соо 900 мянга гаран түхэригэй голодһон гаргагдажа, ехэ хохидол болоо. Партийна комитет энэ асуудалда һанаагаа табинагүй гэжэ конференци дээрэ шүүмжэлэл гараһан байна. Конференциин һүүлээр олонхи цехүүдтэ суглаан зарлагдажа, бүтээн гаргадаг продукциингаа шанарые сааша шангадхаха түбэд хайжаруулха тухайда партийнабэшэ эдэбхитэдтэй хамта коммунистнууд зүбшэн хэлсэгдэн байна. Мүн олон мэргэжэлтэдэй, ондоо тээһээ урялаар ерэһэн ехэ эрдэмтэдэй хабаадалгатайгаар техническэ конференци зарлагдаад, энэ асуудал али бүхы талаһаа гүнзэгыгөөр зүбшэн хэлсэгдээ. Мүнөө тусхай комисси бии болгогдоод, заводой бүхы түхеэрэлгэ шалгажа, хуушарһануудыень шэнэлүүлжэ байнхай.

Уралан нарижуулгын дурадхалнуудые үйлэдбэридөө ашаглахын тула абаһан социалистическэ уялганууд үлүүлэн дүүргэгдэбэшье, арга боломжо үшөө гүйсэд хэрэглэгдэнэгүй гэжэ делегадууд шүүмжэлээ һэн. Нёдондо 3 миллион 300 мянга гаран түхэригэй алмалта хэхэ 600-гаад дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Конференци дээрэ гараһан шүүмжэлэлые, һанамжа, дурадхалнуудые хараада абажа, энэ жэлдэ хэхэ хэмжээнэйхиэ олон дурадхал үйлэдбэридөө хэрэглэхэ тусхай хэмжээ-ябуулга зохёогдобо. Мүнөө хэдэн олон дурадхал шэнжэлэгдэжэ, үйлэдбэридэ хэрэглэгдэхээр бэлэдхэгдэжэ байна.

Партийна комитет конференци дээрэ, мүн цехүүдэй тоосооото-һунгуулиин суглаануудай дээрэ гараһан шүүмжэлэл болон һанамжа дурадхалнуудые бултыень нарижан хаража үзөөд, зохихо хэмжээ абаһаар байнхай.

Эхин организацинуудта партийна комитет багаар туһална гэжэ цехүүдэй тоосооото-һунгуулиин суглаанууд дээрэ илангаяа шанга шүүмжэлэл гараа һэн.

— Энэ тон зүб шүүмжэлэл. Энээнһээ урда тээ партийна эхин организацинуудта багаар түшэглэдэг, багаар туһаладаг байгаабди. Энэ элдүүгэ заһаха гээшэ манай шухала зорилго болоно,— гэжэ партийна комитедэй секретарь нүхэр Л. С. Асеев хэлэбэ.

Конференциһээ хойшо партийна эхин организациин секретарьнуудай семинар һара бүри зарлагдадаг болоо. Эдэ семинарнууд дээрэ ажал хүдэлмэрииншье, теоретическэшье асуудалнуудаар элидхэл, лекцинүүд уншагдадаг, партийна организациин секретарьнуудта заяха, заабари үгтэдэг юм.

Конференци дээрэ, цехүүдэй тоосооото-һунгуулиин суглаануудай дээрэ коммунистнуудай хэлэһэн шүүмжэлэл, һанамжа, дурадхалнууд булта тусхай дэбтэртэ бэшэгдэжэ, хэзээ, ямар хэмжээн абтаха, хэнэй харюусаха тухай хараалагдаһан байна.

Хэмжээ абадаггүй, дороһоо гараһан шүүмжэлэлые тоодоггүй хүнүүдтэ шанга эрилтэ табигдана. Һая партийна комитедэй заседани дээрэ вагон хабсаралгын, паровозо-механическа цехүүдэй партийна эхин организациин секретарьнууд тоосоогоо хэжэ, коммунистнуудай шүүмжэлхы ажаглалтануудаар зохихо хэмжээ абадаггүй байһанайнгаа түлөө партийна зэмэ абаһан байна.

Д. Цыренжапов.

Үнеэн бүриһөө 1800 литр һү һааха

«Эрдэм» колхозойхид малайнгаа ашаг шэмые бүри дээшэлүүлхын түлөө КПСС-эй XXI съездын угтамжын социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлээ.

Оролдосотой, эдэбхитэй залуу һаалишад Долгор Цыренова, Раиса Лудупова, Ольга Банзаракцаева гэгшэд мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гаранхай. Тэдэнэр үнгэрэгшэ жэл абаһан уялгаяа бодото дээрэнь бэелүүлэн, үнеэн бүриһөө 1500—1700 литр һү һааһан байна.

— Зүгөөр 1958 ондо һү һаалгые дээшэлүүлхэ арга боломжоёо үшөөл хүсэд хэрэглэжэ шадаагүйбди. Энэ шэнэ жэлдэ һүнэй түлөө шангаар тэмсэхэбди,— гэжэ эдэ һаалишад мэдүүлнэ.

Шэнэ жэлдэ үнеэдэй харууһа, тэжээлые улам һайжаруулжа, үнеэн бүриһөө 1800 литрһээ доошо бэшэ һү һааха уялга эдэ гурбан һаалишад абаа юм. Нютагай Соведүүдые һунгаха үдэр болотор тус бүридөө гурбан һарынгаа түсэб дүүргэхээр шиидээд, эршэ хүсэеэ шангадхан ажаллажа байнад.

Д. Цыремпилов.

Зэдэ.

„БУРЯТ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Гүрэнэй хармаан һууляашад"

Манай газетын декабриин 18-най номерой «Мархайн аша Тархайда» гэһэн гаршагтайгаар толилогдоһон бэшэг соо Улан-Удын хүгжэмэй училищиин багшанар Л. Ильина, А. Яковлева училищада зааха зуураа, нэгэн доро үхибүүдэй хэдэн садуудта хүдэлһэн боложо, салин абана гэжэ хэлэгдэһэн юм.

Бэшэг соо заагдаһан баримтанууд шалгалтаар булта тодороо. Багшанар Ильина, Яковлева нэгэн доро үхибүүдэй олон садуудта хүдэлжэ, салин абаһанайнгаа түлөө хүгжэмэй училищиин профсоюзай месткомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, олон газарта хүдэлхэеэ болихо гэжэ тэдэнэртэ дурадхагдаа. Тиин сүлөөтэй сагтаа нэгэ садта хүдэлхэдэ болохо гэжэ тэдэндэ зүбшөөл үгтөө. Энээн тухай БурАССР-эй Культурын министрын орлогшо нүхэр Шадаров манай редакцида мэдээсэбэ.

„Түсэбөө юундэ дүүргэнэгүйб"

Закаменай аймагай зарим колхозуудай, илангаяа «Коммунизмын зам» колхозой хүтэлбэрилэгшэд ниитынгээ адуу малай тоо толгойе олошоруулха хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна, малшадай дунда ниитэ-политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэри муугаар ябуулна гэжэ манай газетэдэ толилогдоһон статья соо хэлэгдэһэн байгаа.

—Тэндэ заагдаһан баримтанууд булта зүб байба,—гэжэ Закаменай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын уялга дүүргэгшэ нүхэр Ошоров манай редакцида мэдээсэбэ.

Тус статья колхозой партийна суглаан, правлениин заседани болон малшадай зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Колхозой правлениин, партийна организациин зүгһөө мал ажалые эрхилхэ хэрэгтэ элирүүлэгдэһэн алдуунуудые, мал ажалые хүтэлбэрилгын дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаа. Колхоз доторoo партийно-политическэ хүдэлмэрие һайжаруулха, малшадай культурна болон ажаһуудалай эрилтэнүүдые хүсэд хангаха хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаад, бэелүүлэгдэжэ байна.

Механизаторнууд коммунистическэ ёһоор ажалладаг болоо

Заһабарилгын зал соо хэдэн механизаторнууд трактор, машинаяа хабсаргажа, бүридхэжэ эхилбэ. Нүгөө зал соонь заһагдаһан моторнууд туршагдана. Юрэдөөл ажалгүй хүн эндэ үгы. Иигэжэ Гашейн РТС-эй Суулгын отделенидэ хүдэлмэриин нэгэ үдэр эхилһэн байгаа.

Орьёлжо байгаа ажалай түлэг дундаа ябажа байхадань ямар узелайнь, ямар бригадынь түрүүлжэ байһые илгаруулхын аргагүй. Бултадаал түрэл партиингаа XXI съездые бэлэг ехэтэйгээр угтахын түлөө хүсэ шадалаа зангидан, эршэмтэйгээр ажаллажа байна ха юм.

Зүгөөр нэгэ хэды сагай үнгэрһэн хойно «Коммунистическэ ажалай түлөө тэмсэгшэднай баһал түрүүлбэ» гэһэн хөөрэлдөөн эндэ тэндэ соностобо. Зүб лэ даа, коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргын түлөө тэмсэгшэд түрүүлээ!

Цехын булангай нэгэ таһалга соо бригадир Нанзат Сахияевтай уулзаһан байгаабди. Тэрэ олон зүйлэй деталь, трактор, машинын ёһотойл «зүрхыень» уран гараараа заһажа, дархалжа байдаг хүн юм. Тэрэнэй бүридхэһэн тон нарин зүйлэй детальнууд табсан дээгүүр табяатай харагдана.

— Коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэ олохын түлөө тэмсэлэй хаа хаанагүй дэлгэржэ эхилхэдэ, бидэшье миин байхагүй гэжэ хэлсээ һэмди,—гээд нүхэр Сахияев хөөрэнэ.

...Ажалдаа үльгэр жэшээ харуулха, хүн бүхэн үдэр бүриингөө даалгабарие 151—180 процент дүүргэхэ гэһэн зорилго бригадын гэшүүд урдаа табинхай. Уялгануудаа тэдэнэй ямараар дүүргэжэ байһан тухайнь мастерской соохи самбар дээрэһээ элеэр харагдана. Үдэрэйнгөө даабарие Нанзат Сахияев—267 процент, слесарь Иван Рогов 250 процент дүүргээ гэжэ тэндэнь бэшээтэй. Саашань харахадамнай Сахияевай бригадын гэшүүн бүхэн даабаряа 200 процентһээ дээшэ дүүргэһэн байба. Теэд энэ туйлалтань бригадынхидай нэгэ үдэрэй дүн бэшэ, харин саг үргэлжэ харуулжа байдаг дүнгынь юм.

Эбтэй эетэйгээр ажаллаха, бэе бэедээ туһалха гээшэ бригадынхидай заншалынь болошонхой.

...Гансата «түрд» гэһэн абяан дуулдаад, залуу токарь Валерий Николаев станогоо байлгажархина.

— Юун болооб, Валерий?—гээд, үнинэй токарь Балдама Шипова тэрэнэй хажууда ерэнэ. Айһандаа юм гү, али юундэшьеб Валериин нюур шарайнь улайшоод байба.

— Шүрэбөө һулаар мушхаһан байгаа алтайш, детальшни юундэ мултарааб?—гэжэ Балдама Валериһээ асууна.

— Тиигэһэн байжа болоо, теэд мүлидэг хутагымни эринь түгдэржэ унашоол.

— Ондоое һуулгажа, туршаад үзыш.

Нүхэрэйнгөө дурадхалаар Валери мүлидэг хутагаяа һэлгээд туршаба. Теэд тэрэншье дахин түгдэршэнэ. Хоёрдохёо, гурбадахяа һэлгэбэ, нөөхил зандаа. Иигээд байхада яалтайб?

— Булад харуулдахада ехээр халаад, гэнтэ хүрэшоо һаа, хатуужажа магад. Тиигээд хутагыншни эри һалажа байгаа бэшэ гү?—гээд, Валериин хажууда байһан нүхэрынь бодолгото болоно. Тиигээд шалтагааниинь оложо, заһаһан байгаа. Энэл даа, нүхэдэй туһаламжа!

Валерий Николаев Суулгын дунда һургуули дүүргээд, ВЛКСМ-эй айкомой путёвкоор ажаллахаяа эндэ ерэһэн юм. Түрүүн хоёр һара соо слесарь Петр Аносовой хүтэлбэри доро һуража, 4-дэхи разрядай слесарь боложо гараа. Удаань Балдама Шириповатай суг ажаллажа, 4-дэхи разрядай токариин мэргэжэлтэй болоо. Мүнөө бэеэ даагаад ажаллана.

— Ажалдаа оролдосотой бэрхэ хүбүүн юм. Мүнөө ажаллажа байхадаа 5-дахи разрядтай токариин хэхэ юумэ хүнгэхэнөөр бүтээдэг болонхой,—гэжэ тэрэние һургажа гаргаһан токарь нүхэр Шипова магтан хөөрэнэ.

...Үдэшын 5 час. Ажалай халуун хаһа дүүрэжэ, хүдэлмэришэд гэр гэртээ бусана. Хэнэй ямар юумэ хэжэ, сүлөөтэй сагаа үнгэргэхэеэ байһан тухай һонирхобобди. Эдэ үдэрнүүдһээ эхилээд, «Номгон дон» гэжэ киногой 1, 2, 3-дахи серинүүд гарахаяа байба.

— Би энэ кино хараха хүсэлэнтэйб,—гэжэ комсомолой группорг Валерий Николаев нүхэдтөө дуулгаба.

— Тиигээ һаа, булта ошожо харяабди,—гэжэ бригадир Нанзат Сахияев дурадхана.

Эдэнэр сүлөөтэй сагтаа гансахан кино хараад үнгэрдэггүй юм. Валерий Николаев уран һайханай литература уншаха дуратай. Нанзат Сахияев шатар, даам наадаха, модо түмэрөөр уралхадаа ехэл шадамар юм. Баһа бэшэнииншье сүлөөтэй сагаа һонирхолтойгоор үнгэргэдэг.

— Манай бригадын гэшүүн бүхэн гансахан ажалдаа шалгарха бэшэ, мүн улад зоной дунда, гэр бүлэдөөшье жэшээ харуулха уялгатай. Архида ороод, элдэб ааша гаргажа байдаг хүнтэй шангаар тэмсэхэ ёһотойбди. Тиихэдэ эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ гээшэ манай гол зорилго юм,—гэжэ бригадын гэшүүд мэдүүлнэ.

Зураг дээрэ: бригадын гэшүүн, токарь Валерий Николаев ажаллажа байна.

Т. Гармаев.

Мухаршэбэр.

Совхозой экономикые эрхимээр шудалха

Манай партийна эхин организациин дэргэдэ совхозой экономикые шудалха кружок октябрь һараһаа хойшо хүдэлмэрилнэ. Эндэ хамтадаа 25 коммунистнууд, партийнабэшэ эдэбхитэд болон залуушуул хабаадалсадаг юм. Манай заняти партиин айкомой пропаганда, агитациин таһагай зүгһөө гаргагдаһан тематикаар долоон хоног бүхэндэ нэгэ дахин үнгэргэгдэдэг юм. Һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо хамта 12 заняти үнгэргэгдөөд байна. Бүхы занятинуудтнай һайса бэлэдхэгдэжэ, ехэ һонирхолтойгоор, харуулан ойлгуулха материалнуудые (плакат, диаграмма гэхэ мэтэ) үргэнөөр хэрэглэн үнгэргэгдэдэг болонхой.

Тусхай темэ бүхэнние хэдэн үдэр уридшалан бэлдэжэ, фермын мэргэжэлтэд болон бэшэшье нүхэд кружогой заняти үнгэргэдэг юм. Жэшээнь, «Ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэ, тэрэнэй тоо бүридхэл тухай» гэһэн темые фермын бригадир, агроном Б. Н. Данилов, «Малай тэжээл элбэгээр бэлэдхэхэ арга боломжонууд тухай» темээр Хориин совхозой главна агроном П. Р. Мишинский, «Хониной нооһо ехээр абаха арга боломжо» гэһэн темээр занятие фермын зоотехник Р. Гынденов үнгэргэһэн байна. Хүдөө ажахын, мүн мал ажал дээрэхи хүндэ хүшэр хүдэлмэри механизацилха тухай темээр занятие фермын тарян ажалай-тракторна бригадын бригадирай туһалагша механик Г. Галсанов ехэ һонирхолтойгоор үнгэргэһэн байна. Мал ажал тухай темэнүүдээр үнгэргэгдэдэг занятинуудта һаалишад болон хонишодые хабаадуулдаг байнабди.

Занятида бэлэдхэлгэдэ болон үнгэргэлгэдэ пропагандист нүхэр Н. Нимаевай үүргэ тон ехэ. Коммунист нүхэр Нимаев партийна даалгабарие, пропагандистын үүргэ эрхимээр дүүргэнэ.

Г. Цыренов, Хориин совхозой 5-дахи фермын партийна эхин организациин секретарь.

Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэлые һайнаар эмхидхэхэ

☆

Д. ЦЫРЕМПИЛОН, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ

☆ ☆

РСФСР-эй Верховно Соведтэ, РСФСР-эй ажалшадай депутадуудай хизаарай, областной, окружной, районно, городской, сельскэ болон поселково Соведүүдтэ 1959 оной мартын 1-дэ, воскресенидэ ээлжээтэ һунгалта үнгэргэхэ гэжэ Росси Федерациин Верховно Соведэй Президиумэй Указаар тогтоогдоо. Мүн лэ энэ үдэр манай республикын Верховно Соведтэ, нютагай Соведүүдтэ һунгалта хэхэ гэжэ Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум тогтообо.

РСФСР-эй болон БурАССР-эй Верховно Соведүүдтэ энэнэй урда тээ һунгалтын болоһонһоо хойшо дүрбэн жэл, тиихэдэ нютагай Соведүүдтэ һунгалтын болоһонһоо хойшо хоёр жэл үнгэрөө. Энэ үедэ айхабтар ехэ хэмжээнэй ажал хүдэлмэри хэгдээ. Совет арад КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, ажахыгаа, соёл культураяа хүгжөөхэ, Эхэ оронойнгоо һүр хүсые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ амжалта туйлаа.

Энэ үе соо промышленность болон барилга урданайхиһаа ондоогоор, һайнаар хүтэлбэрилэгдэдэг болоо, экономическа захиргаанай районуудай арадай ажахын соведүүд байгуулагдаа, түсэблэлгын шэнэ гурим бии болоо, ажахын, соёл культурын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ республикануудай, хизаар болон областьнуудай эрхэ үргэдхэгдөө, социалистическэ хүдөө ажахы хүгжөөхэ зорилгоор олон хэмжээнүүд бэелүүлэгдээ. Эдэ бүхы хэмжээнүүд ажахы, соёл культура хүгжөөхэ талаар амжалта туйлахада айхабтар ехэ туһа хүргөө юм.

Хэдэн жэлэй урда тээ манай орон дотор дэлхэй дээрэ эгээл түрүүлэн атомна электростанци баригдаа, тиихэдэ мүнөө бүри хүсэтэй, шэнэ атомна электростанцинууд баригдажа байна. Манай орон дотор атомна ледокол баригдажа дүүргүүтэй байна, түби хоорондын баллистическэ ракетэнүүд бүтээгдээ, газар дэлхэйе тойрон ниидэгшэ гурбан хэмэл одон табигдаа. Энэ оной январиин хоёрто манай эрдэмтэд, инженернүүд, хүдэлмэришэд космическа ракетэ Һара тээшэ табяа гэжэ арад зомнай илангаяа ехээр баярлана. Советскэ наука, техникын энэ агууехэ илалтаарнь бүхы дэлхэй бахархан омогорхожо байна. Иимэ һайн һайхан олон гайхамшаг амжалтануудые туйлаад, совет арад 1959—1965 онуудай туршада СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ даабарита тоонуудта хараалагдаһан, манай орон дотор үргэн ехэ хэмжээгээр коммунизм байгуулха долоон жэлэй һүртэ түсэб бэелүүлжэ эхилхэнь.

Ерэхэ долоон жэлэй туршада ямар гол зорилгонууд бэелүүлэгдэхэб гэхэдэ, коммунизмын материально-техническэ база байгуулагдаха, манай Эхэ ороной экономиконь, бэеэ хамгаалха хүсэ шадалынь улам бэхижэхэ, тэрээнтэй хамта совет арадай ажана тэниглэн байдал улам һайжарха юм. Тиихэдэ абтадаг продукциин хүн бүхэндэ хүртэсын талаар эгээл хүгжэнги капиталистическэ оронуудые хүсэжэ, урдаһь гараха гэһэн зорилго энэ үе соо бодото дээрээ дүүргэгдэхэ байна. Эдэ бүхы зорилгонууд амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ гэжэ Коммунистическэ парти, бүхы совет арад батаар этигэнэ.

Энэнэй урда тээ болоһон һунгалтаһаа хойшо манай бурят арадшье ехэ амжалта туйлаа. Республикымнай промышленность жэл ерэхэ бүри улам ехээр хүгжэнэ. Шэнэ шэнэ промышленна томо предприятинууд баригдана, шэнэ барилганууд бодоно. Һүүлэй жэлнүүдтэ Тимлюйдэ цементын завод, Гусиноозерскдо нүүрһэнэй шэнэ шахта баригдаа, мүн Брянскда целлюлозно-саарһанай комбинат, Татаурово болон Улан-Удэдэ барилгын материалнуудай комбинадууд, Таловкада түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдэй завод баригдажа эхилээ. Һаяхан Кяхтада ээрэлгэ-трикотажна фабрика хүдэлжэ эхилээ, асбошиферно завод баригдажа дүүргэгдэхэеэ байна.

Тэрэшэлэн манай республикын хүдөө ажахы улам амжалтатайгаар хүгжэнэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ республикын колхоз, совхозууд 270 мянга шахуу гектар шэнэ, залууг газар элдүүрилэн ашаглаа. Хоёр үлүүтэй дахин ехэ ноoһо, хоёр дахин ехэ мяха, 2,3 дахин ехэ һү тэдэнэр абадаг болоо.

Ерэхэ долоон жэлэй туршада манай республикын ажалшад бүри ехэ амжалтануудые туйлаха байна. Үнгэрһэн долоон жэлэйхидэ орходоо 1959—1965 онуудай туршада Бурядай арадай ажахые хүгжөөлгэдэ гурба үлүүтэй дахин ехэ мүнгэн зөөри һомологдохо юм. Гансал промышленна предприятинуудай барилгада 5 миллиард 265,9 миллион түхэриг гаргашалагдахаар хараалагдана. 473 миллион түхэриг хүдөө ажахыда һомологдохо. Мүн культурно-ажаһуудалай хэрэгтэ гүрэнэй зүгһөө 345 миллион түхэриг һомологдохо байна. Байрын гэрнүүдэй барилгада 1405,4 миллион түхэриг мүнгэ гүрэнэй зүгһөө һомолжо, нэгэ миллион гаран дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүдые бариха гэжэ хараалагдана. Шэнэ предприятинууд баригдажа, хүдэлдэг болохо. Тиин совнархозой предприятинуудай бүтээн гаргадаг бүхы продукциин хэмжээн 1958 онойхидо орходоо 2,5 дахин ехэ боложо, нютагай болон кооперативна промышленностиин продукци 1,7 дахин ехэ болохо юм.

Хүдөө ажахымнай урагшаа ехээр дабшаха. Долоон жэлэй туршада ургамалай таригдадаг талмайе 50 процентээр ехэ болгохо, хонидой тоо толгойе хоёр дахин олошоруулха, эбэртэ бодо малай тоо толгойе 30 процентээр олошоруулха гэжэ хараалагданхай. Гадна гурба дахин ехэ мяхан, гурба дахин ехэ ноoһон, хоёр дахин ехэ һүн абтадаг болохо.

Эдэ бүхы түсэбүүдые хүсэндэнь оруулхын тулада манай республикын ажалшад айхабтар ехэ эршэ зоригтойгоор хүдэлмэрилхэ ёһотой. Соведүүд һунгалтада бэлэдхэжэ байхадаашье, мүн һунгалтын һүүлээршье ямар гол зорилго бэелүүлхэ ёһотойб гэхэдэ, үргэн арад зоной дунда эмхидхэлэй, ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулха, долоон жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ город, тосхоной ажалшадые элсүүлхэ ёһотой.

Манай арад РСФСР-эй болон Бурядай АССР-эй Верховно Соведүүдтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ эгээл эрхим түлөөлэгшэдөө һунгаха байна. Эдэ түлөөлэгшэднай арад зонойнгоо дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри эсэшэ сусашагүйгөөр ябуулжа, мүн ажал хүдэлмэридэ өөһэдөө сэхэ хабаадалсажа, долоон жэлэй түсэбэй даалгабаринуудые дүүргүүлхэ ёһотой.

КПСС-эй ээлжээтэбэшэ, түүхэтэ XXI съездэ бүхы совет арадаймнай эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ байһан үедэ РСФСР-эй, Бурядай АССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон нютагай Соведүүдтэ һунгалтын бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Һунгалтын кампани хадаа ажалшадай зохёон байгуулхы эдэбхеэ али болохоор бадаруулхадань, КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ ажал хүдэлмэридөө шэнэ амжалта туйлахадань, съездын сэсэн мэргэн шиидхэбэринүүдые гүнзэгы һайнаар ойлгон тайлбарилха хэрэгтэнь туһа хүргэхэ ёһотой. Мүн Совет гүрэнэй органуудай хүдэлмэрие һайжаруулха тушаа һунгагшадай оруулһан дурадхал, захяануудые согсолхо, бэелүүлхэ хэрэгтэ һунгалтада бэлэдхэлэй хэгдэжэ байхада ехэ анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Һунгалтада бэлэдхэлгын үедэ эмхидхэлэй-техническэ ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ болоно. Энэ хүдэлмэрие зүбөөр эмхидхэхэ гээшэ политическэ ехэ удха шанартай хэрэг юм. РСФСР-эй болон Бурядай АССР-эй Верховно Соведтэ хэгдэхэ һунгалта ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ хэгдэхэ һунгалтатай энэ жэлдэ нэгэ үдэр үнгэргэгдэхэнь. Тиимэһээ һунгуулиин кампани үнгэргэхэ болзор хоёр һара байһанаа, һара хахад хүрэтэрөө хороогдобо. Һунгалтын тухай шэнэ Дүримэй ёһоор һунгуулиин Участково комиссиин түрүүлэгшэнь гү, али секретариинь урдынхидаал адляар һунгалтын болохоһоо нэгэ һара урид бэшэ, харин 14 үдэрөөр урид өөрынгөө гол хүдэлмэриһөө сүлөөлэгдэхэ ёһотой. Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха шэнэ нормын ёһоор, городской, аймагай, районно, поселково, сомоной болон сельскэ Соведүүдтэ һунгагдаха депутадуудай тоо нилээд олошороо. Эдэ бүгэдэ дээрэһээ һунгалтада бэлэдхэхэ хүдэлмэрие эмхи гуримтайгаар, түргэнөөр бэелүүлхэ шухала болоно.

Манай орон дотор үнгэргэгдэдэг һунгалтанууд—бүгэдэ арадай хэрэг мүн. Һунгуулиин кампанида айхабтар олон ажалшад хабаадаха байна. Гансал манай республикадахи һунгуулиин бүхы комиссинуудта 30 мянга гаран хүн эдэбхитэйгээр хабаадалсаха юм. РСФСР-эй Верховно Соведтэ 4 хүн, Бурядай АССР-эй Верховно Соведтэ 111 хүн, республикын нютагай Соведүүдтэ 6722 хүн депутадуудаар һунгагдаха байна. Гадна һунгуулиин хуулиие тайлбарилан ойлгуулхын, һунгагшадай спис

огые табижа шалгахын, элдэб суглаа, уулзалга, хөөрэлдөө эмхидхэхын тулада олон мянган эдэбхитэ

ҮГЛӨӨДЭР ОРОН ДОТОРНАЙ ХҮН ЗОНОЙ ТОО БҮРИДХЭЛГЭ ЭХИЛХЭНЬ

Тоо бүридхэлгын урда тээ

Хүн зоной Бүхэсоюзна тоо бүридхэлгэ Железнодорожно райондо бэлэдхэл һайнтайгаар угтагдаба.

Районой территори дээрэ 153 бүридхэлшэд, инструкторска 26 участок, тоо бүридхэхэ 3 таһаг байгуулагданхай. Тоо бүридхэлшэд участок участогуудаа даажа абаад, бэшэлгэ хэхэ бүхы документээр хангагдаа. Инструкторска участогуудай байха газар түхеэрэгдэбэ. Тэдэ участогууд тоо бүридхэлэйнгээ таһагуудтай телефоноор харилсаха аргатай болгогдоо.

Январиин 11-дэ тоо бүридхэлшэд уридшалан участогуудаараа ябажа танилсаа. Тиихэдээ участок доторнай бэшэгдэнгүй үлэһэн гэр байра үгы аа гү гэжэ наринаар шалгаһан байна. Гэхэтэй хамта болохоёо байгаа хүн зоной тоо бүридхэлгэ тухай арад зонтой хөөрэлдэжэ, ямар сагта ерэжэ бэшэлгэ хээ һаа таарамжатай байһаниинь тодорхойлһон байха юм.

Районой предприяти болон эмхи зургаануудаар хүн зоной тоо бүридхэлгын удха шанарые ажалшадта ойлгуулха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаа.

Хүн зоной Бүхэсоюзна тоо бүридхэлгэдэ хэр бэлэн болоһыень шалгахын тула КПСС-эй Железнодорожно райком, районой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком тусхай зүблөө зарлаа. Тэрээндэ 250 эдэбхитэд хабаадалсаһан байна. Тэндэ үгэ хэлэлгэн, бэлэдхэлэй ябаса тухай шухала хөөрэлдөөн болоо. Энэ хүдэлмэри һайжаруулха дурадхалнууд оруулагдаа.

Иимэ бэлэдхэлтэйгээр манай районой ажалшад хүн зоной тоо бүридхэлгые угтажа байна.

Н. Спицын.

„Хүн зоной тоо бүридхэлгэ— бүгэдэ арадай хэрэг“

Селендума поселогой ажалшадай гэрнүүдтэ радиоприёмнигууд, репродукторнууд тэндэхи радиоузелай дамжуулгын эхилхэ тухай соносхобо. Тиихэдээ ЦСУ-гэй Сэлэнгын аймагай инспекторэй туһалагша Дамба Добшонович Бадмажаповай «Хүн зоной тоо бүридхэлгэ—бүгэдэ арадай хэрэг» гэһэн үгэ шагнагты гэбэ.

Дамжуулга эхилжэ, нүхэр Бадмажапов хөөрэжэ эхилнэ:

— Аймаг соомнай энэ шухала хэрэгтэ бэлэдхэл сүм хүсэлдүүлэгдэЭ. Хамагай түрүүндэ аймагай бүхы арад зон тоо бүридхэлгын удха шанартай танилсуулагданхай. Аймаг Сэлэнгын, городой гэһэн тоо бүридхэлгын хоёр таһаг болгогдон хубаагдаа. Тэдэ таһагуудай начальнигуудаар, тэдэнэрэй туһалагшадаар харюусалгатай хүнүүд табигдаба. 18 инструкторнууд, 70 гаран тоо бүридхэлшэд шэлэн олдоо,—гэһэн мэдээ радио дуулгана.

Хүн зоной Бүхэсоюзна тоо бүридхэлгэ тухай асуудалаар аймаг дотор 150 гаран элидхэл, лекци хэгдэһэн байха юм. Тэрэшэлэн хөөрэлдөө, шанга уншалга бүри олоор хэгдээ, радиогоор олон дамжуулга эмхидхэгдээ. Агитаторнуудай семинар үнгэргэгдэһэн, бүридхэлгэ тухай асуудалаар справка үгэжэ байха стол бии болгогдоһон, стенд, выставкэ эмхидхэгдэһэн байна.

Энэ хүдэлмэри илангаяа городой тоо бүридхэлгын таһагта һайнаар табигданхай. Мүн Загастайн сомоной Совет (түрүүлэгшэнь нүхэр Тубанов) тоо бүридхэлые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтахань.

— Аймагай бүхы ажалшад! Бултадаа нэгэ хүн шэнгеэр хүн зоной тоо бүридхэлгые саг соонь эмхитэйгээр, нэгэшье хүниие үлөөнгүй үнгэргэхэ ябадалда туһалха бээзэ гэжэ найдагдана,—гээд нүхэр Бадмажапов дамжуулгаяа дүүргэнэ.

Зураг дээрэ: нүхэр Бадмажапов микрофоной дэргэдэ.

А. Егоровой фототекст.

Мэргэжэлтын һанамжа

Һаалишадай дунда ариг сэбэрые наринаар сахиха

Хэнэйшье мэдэһээр, һаалишадай хүдэлмэри тон ажал ехэтэй, хүндэ, гол түлэб гарай хүсөөр хэгдэдэг ха юм. Ганса хүндэ арба-хорин үнеэ гараар һаажа хойнонь гараха гээшэ бэрхэтэйшэг юм. Жэшээлхэдэ, һаалишан үнеэгээ һаахадаа хүхыень бүхы хургануудаараа түргэ түргэн адхажа һаадаг, тиихэдээ дунда зэргээр 15—20 килограмм тухай гарай хүсэ гаргана. Һаалишан үнеэ гараар һаахадаа минута соо 90—120 дахин хургаараа хүхыень адхадаг һаа, хүдэлмэриин нэгэ үдэр соо дунда зэргээр 40—50 мянга дахин хургаяа адхана ха юм. Тиимэһээ үнеэ гараар һаажа дадаа дүршөөгүй хүнэй гар, дала мүр, нюрган, хүл түрүүшээр ехээр шаладаг, шархирдаг бшуу. Тиигээд ябан дадаха, дүршэхэдөө хүн гар, хүлэйнгөө шалаха үбдэхые балай ойлгохоёо болишодог. Хэдэн жэл болоод байхада һаалишадай гар, дала мүрынь дахин үбдэжэ, шархиржа эхилдэг. Удаан хүдэлһэн һаалишадай гарай хурган үзүүрээрээ хабдаад мэдээгүй боложо, хүсэд тэниидэггүй, хужүүн «тармууртал» болошоно, илангаяа һүниндөө үбдэдэг, шархирдаг гэжэ һаалишад ходо врачда хандадаг байна. Тингэжэ олон жэлдэ таһалгаряагүй хүдэлһэн һаалишад һүүлэй һүүлдэ гарай үбшэнтэй боложо зободог юм. Һаалишадай дунда хурганай үбшөөр үбдэхэ, мүн гарай альганай хахарха, ехээр холохо, шүрбэһөө хуураха ушар илангаяа дэлгэрэнгы байдаг гээшэ. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, үбэлэй сагта нойтон гараараа газаа зосоо ябажа, гараа ехээр дааруулжа, үнеэдэй хүхые хуушанайхяар хоёр хургаараа шобторжо һаахада, илангаяа гарай үбшэн хүрэдэг байна.

Харин һүүлэй жэлнүүдтэ колхоз, совхозуудта үбэлэй сагта үнеэдые һайн типовой байрада, оньһон аргаар (электромашинаар) һаадаг болоһоной, фермэ, гүүртэнүүдтэ ариг сэбэрые һайнаар сахидаг болоһоной ашаар һаалишад хурганай үбшөөр үсөөн үбдэнэ. Гэбэшье илангаяа манай республикын олонхи колхоз, совхозуудта үнеэдые гол түлэб гараар һаадаг зандаа. Тэрэшэлэн зарим газарта үбэлэй хүйтэндэ үнеэдые дулаан байрада һааха һайн типовой байрашье хүсэд түхеэрэгдээгүй байһаар.

Мүнөө хаа хаанагүй үнеэдые оньһон аргаар һааха түхеэрэлгэ хэжэ, фермэ, гүүртэдэ малай үбһэ, тэжээл буйлуулха, зөөхэ, уһалха бүхы хүдэлмэриие сүм оньһожоруулха тон шухала болонхой. Гадна үнеэдые зүб аргаар һаажа, ариг сэбэрые сахижа, һаалишадые элдэб үбшэнһөө һэргылхэ хэмжээ-ябуулгануудые улам үргэнөөр ябуулха ёһотойбди.

Түбхын түрүүндэ һаалишадые гарай үбшэнһөө һэргылжэ, тэдэниие хаһа сагтань, зүбөөр аргалхын тулада һү һаалиин фермэ, гүүртэ бүхэндэ, малай байрада тусхай дулаан таһалга хэжэ, тэндээ таз, полотенцэ болон бусад хэрэгтэй юумэ хуу бэлдэхэ хэрэгтэй. Һаалишад үдэшэ үглөөниинь үнеэдээ һаажа дүүргээд, 37—37,5 градус халуун уһа тазда хээд, тэрээн соогоо 8—10 минутын туршада гараа шэхэжэ, халуун жэн табиха, һайса нидхэрхэ, эльбэхэ ёһотой. Тиигээд гараа хуурай полотенцээр аршажа, вазелин, крем түрхихэдэ тон һайн. Мүн һаалишад үглөө бүри бодоһоор 5—10 минутын туршада гар хүлэйнгөө, үе мүсынгөө шалаа гаргажа, элдэб физкультурна упражнени хэдэг һаань зохистой һэн. Юуб гэхэдэ, физкультура хэжэ, бэе махабадаяа һургаа һаа, үнеэ һаахада гарай хургануудай, дала мүрэй шалаха, шархирхань һураггүй бараг байдаг.

Гадна үнеэнэй хүхые заабол гарайнгаа бүхы табан хургаар бахим адхаад, һаажа һураха шухала. Илангаяа залуу һаалишад дүй дүршэлгүйдэжэ, үнеэдээ һаахадаа үлүүсэ ехээр хүшэлжэрхёод, хэдэн үдэр ёһоор юумэ хэжэ шадахаа болишодог бшуу. Тиимэһээ тэдэниие түрүүшын үдэрһөө хойшо үнеэнэй хажууда яажа зүбөөр һууха, зохидоор һаахаб гэжэ зааха, һургаха хэрэгтэй. Һүнэй-товарна фермэ, гүүртэ бүхэндэ үнеэдые һуужа һааха заахан һандали, мүн хүнэг табиха һабтар модон табюур һаалишад бүхэндэ тааруугаар бэлдэхэ шухала. Тиихэдэ һаалишадай гараа угааха, хүнэг амһартаяа зайлаха, үнеэдэй хүхэ дэлэн аршаха, угааха халуун, бүлеэн уһан ходо бэлэн байха ёһотой.

Мүн малай бруцеллез, туберкулез болон бусад үбшэнһөө бэеэ һэргылхын тулада һаалишан бүхэн малайнгаа байра, хашаа хорёо арюун сэбэрээр байлгаха, ариг сэбэрые наринаар сахиха, үнеэдээ һааха бүхэндөө гараа һайнаар угааха, халат, пулаад, фартугаа сэбэр байлгаха зэргэтэй. Малда эдеэлүүлхэ, үбһэ, тэжээлынь буйлуулхадаа үмдэхэ, хүдэлмэриин тусхай халат, бээлэйтэй байха ехэ таарамжатай. Ажалдаа үмдэдэг эдэ хубсаһаяа ондоо таһалга, шкаф соо хадагалха хэрэгтэй. Илангаяа үбшэн мал харууһалха, эдеэлүүлхэдээ ехээр нарилха, хубсаһа хунараа, гараа дезинфекцитэй уһаар угааха, сэбэрлэхэ шухала.

Хэдэн жэлдэ таһалгаряагүй ажаллажа, бүтээсэ ехэтэйгээр, һайнаар хүдэлхын тула һаалишан бүхэн нэгэ хэмдэ эдеэлхэ, амарха, унтаха сүүдхын тусхай гурим өөртөө тогтоохо ёһотой. Мүн олон янзын, үл хоол һайнтай, һайса эдеэшүүлэгдэһэн эдеэ эдихэдэ бэе махабадань элүүр һайн байха.

Фермэ, гүүртэнүүдтэ һаалишад, малшадые һара бүри медицинскэ врач, фельдшертэ үзүүлжэ, шалгуулжа, доторой үбшэн (брюшной тиф, дизентери), бруцеллез гэхэ мэтэ халдабарита үбшэнһөө һэргылхэ, тарилга саг үргэлжэ хэхэ шухала. Мал харууһалха хүдэлмэридэ хүнүүдые, илангаяа һаалишадые шэнээр томилходоо, тэдэниие врач, фельдшертэ наринаар шалгуулан үзүүлхэ, элдэб үбшэнтэй хүниие энэ ажалда оруулжа болохогүй.

Мүн тэндэ малшадай дунда ариг сэбэрые сахиха, шалгаха тусхай санитарна пост бии болгоходо зохистой. Һаалишадай дунда зоотехническэ, ветеринарна, медицинскэ тусхай курса эмхидхэжэ, тэдэнэй эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхэ шухала.

Е. Бурдман, врач.

Тарбагатай.

Һурагшад ажалда дүршэнэ

Мухаршэбэрэй аймагай Хонхолойн дунда һургуули ажалай политехническэ программаар һуралсалаа амжалтатайгаар ябуулжа эхилэнхэй. Нёдондо жэл эндэ столярна мастерской баригдаһан байгаа. Тэндэ 5—7-дохи классуудай һурагшад модоор стол, табуреткэ гэхэ мэтэ гэр байрын хэрэгсэлнүүдые хэдэг болоһон байна.

Ахалагша классуудай һурагшад слесарна мастерской соогоо токарна, үрэмдэлгын станогууд дээрэ ажаллана. Гадна киноаппарат хүдэлгэнэ, уран гоёор оёжо, тэрэшэлэн модоор дархалжа һурана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 6-дахи классай һурагшад столярна мастерской соогоо ажаллажа байна.

И. Мунхоевой фототекст.

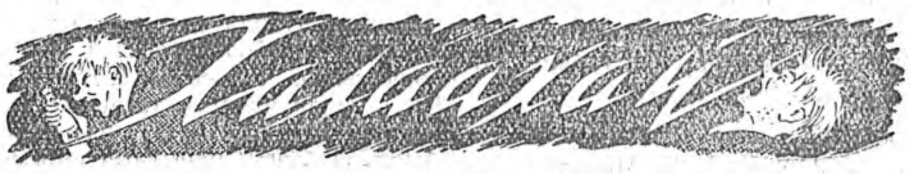

„ХҮНДЭ НЮДАРГАТАЙ“ ХҮЙХЭРНҮҮД

Санага нютагтамнай хүдэр бэетэн, эрэлхэг зоригтон һүүлэй үедэ олошоржо байна. Теэд олошорһониинь һайн бэшэ юм гү гэхэ бэзэт. Һайн бэд даа, хэрбээ тиимэ магтуулмаар, үнэхөөрөө бэрхэ хүбүүд һаа...

Архи... Дуугай, харюу хүнүүдые шаазгайдал шашадаг, тээрмэдэл доржогонодог, шандаган мэтэ аймхай, зүрхэгүйшүүлые арсаландал эрэлхэг зоригтой болгодог лэ шолмошни. Сампилов Сергей, Намсараев Александр, Сосоров Санжажаб, Унтанов Александр гэдэг хүйхэрнүүд архиин «һайн» талые эдир залууһаа ойлгожорхёод, зуун грамм амһахадаа, нютагаархиндаа амар заяа үзүүлнэгүй...

Сампилов Сергейн элүүр ябахыень үсөөн харахат. Киномеханигаар урдань хүдэлөө нэрэтэй байбашье, хатуу харатай нүхэсөөд, ажалаа хаяһан юм. Мүнөө ажалгүй зайгуултажа ябаад, архи юугээрээ шоройлдог агшаб. Һаяшаг һургуулиин интернадта шабар һогтуу орожо ерээд, «Намһаа хүсэтэй хүн байхагүй! Гарагты наашаа, гэдэһытнай гаргахаб» гэхэ мэтээр хашхаржа, аманда багтахагүйгөөр хараажа ороо юм ха. Тиигээд хэтэрхэдээ гани галзуу боложо, сонхын шэлнүүдые бута сохижорхёо. Харин интернадай хүмүүжүүлэгшын хориходо, «шуһалхаб», «алахаб» гэжэ буха шэнгеэр бүрхиржэ ябажа гүйгөө.

Намсараев Санька Сампилов шэнги үбсүү сээжээ шаажа ябажа гүйдэг, мухар нюдаргаараа занадаг заншалтай. Намсараевай үрөөһэн шархинь Сосоров Санжажаб гэгшэ архинша, наншалдааша гэжэ сууда гаранхай. Утаата-Далахайн сомоной магазинай наймаалагша П. Д-е эдэ хоёр наншажа байгаа ха. Энэ муухай аашые хараһан С. Ж. гэгшын: «Болиит, энэ наһажаал хүниие юундэ сохижо байнат!» гэжэ хориходонь: «Шинии ямар хэрэг бэ! Намайе хэн гэжэ һананаш»—гээд Намсараев шүдөө хабиран, шүлһөө һайруулан, тэрэниие энгэр руунь донгорог хутагаар хадхажархёо...

Эдэ залхуу зайран, ажал хэжэ үгэдэггүй «хүндэ нюдаргатай» хүйхэрнүүд үдэшэнь хүнүүдые үйлсөөр ябуулхаяа, клубта кино, зүжэг мүртэйгөөр харуулхаяа болёод байна. Эдэ уймарнуудые хэмдэнь оруулжа, гэмэ зэмэ амһуулхаар болоо.

С. Санагаев.

«Коммунизмын зам» колхоз. Закамен.

һунгуулиин кампанида хабаадуулагдаха юм.

Бурят ороной бүхы газар дээрэ һунгуулиин хуулиие тон зүбөөр, шууд сэхээр бэелүүлхэ, Конституцяар үгтэһэн һунгуулиин эрхые һунгагша бүхэнэй эдлэхэ эрхэ байдал олгохо гээшэ нютагай Соведүүдэй зорилго мүн.

РСФСР-эй болон Бурядай АССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин округууд мүнөө байгуулагдажа, хэблэлдэ толилогдонхой. Тиигээд аймагай, городской, районно (Улан-Удэ городто), сельскэ, сомоной болон поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин округууд байгуулагдажа байна. Энэ хүдэлмэри байгша оной январиин 19-һөө хойшо бэшэ дүүргэгдэхэ ёһотой. Энээнтэй хамта нютагай Соведууд РСФСР-эй болон Бурядай АССР-эй Верховно Соведүүдтэ, тэрэшэлэн республикын нютагай бүхы Соведүүдтэ һунгаха ниитэ һунгуулиин участогуудые байгуулжа эхилэнхэй. Аймагай болон городской Соведүүдэй гүйсэдкомууд энэ хүдэлмэриие январиин 29 болотор, ондоогоор хэлэхэдэ һунгалтаһаа 30 үдэрөөр урид дүүргэхэ ёһотой.

Хүн бүхэнэй хаана һунгахаяа һайн мэдэжэ байхынь тулада һунгуулиин участогуудай хилые тон наряар, зүбөөр тогтоохо ёһотой гэжэ онсолон тэмдэглэхэ шухала. Һунгуулиин участогуудай байгуулагдахада байрын гэрнүүд тэдэ участогууд соо булта ороо гү гэжэ айхабтар наряар шалгаха хэрэгтэй. Энэмнай шухала хэрэг болоно. Юундэб гэхэдэ, энэ хэмжээнэй ашаар бүхы эрхэтэдэй һунгалтада хабаадаха шухала эрхэ нүхэсэл байгуулагдана ха юм.

Энээнһээ урда тээ үнгэргэгдэһэн һунгалтануудтал адляар нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд һунгалта үнгэргэхын тулада эрхим һайн гэр байра оложо үгэхэ ёһотой. Эдэ гэрнүүдынь һунгалта тухай Дүримэй бүхы эрилтыень хангаха зэргэтэй. Һунгуулиин участогуудта голосованиин болохо кабинанууд һайнаар түхеэрэгдэхэ ёһотой. Нюусаар дуугаа үгэлгэн гүйсэд хангагдаха зэргэтэй. Тиихэдэ һунгуулиин хайрсагууд, һунгуулиин данса документнүүд саг соогоо бэлэн болгогдохо байна.

Һунгагшадай список зүбөөр табилгада онсо анхарал хандуулха шухала. Урда болоһон һунгалтануудта һунгагшадай список табилгада олон алдуунууд гаргагдаһан байгаа. Һунгалтын үдэр хүрэтэр 18 наһа гүйсэһэн хүнүүдэй түрэһэн үдэрынь тэмдэглэгдэдэггүй байгаа, тиихэдэ үзэг бэшэг багатай гү, али бага классай һурагшадта список табиха хэрэг заримдаа даалгагдадаг һэн. Һунгагшадай список саг соогоо үлгэгдэдэггүй байгаа. Һунгагшадай список табилгада үзэгдэһэн эдэ бүхы нилээд ехэ алдуу дутагдалнуудай нэгэнииншье мүнөө дабтагдаха ёһогүй. Һунгагшадай список гээшэ айхабтар шухала данса мүн. Тэрэнэйл үндэһөөр һунгалтада хабаадаха хүнүүдтэ бюллетень үгтэхэ ха юм. Урданайхиһаа нилээд ондоо болоһон һунгуулиин шэнэ хуулиин ёһоор 18 наһа хүрэһэн бүхы эрхэтэд списогтэ оруулагдаха ёһотой. Гансал ухаа муутай гэжэ хууляар тодорхойлогдоһон лэ хүнүүд энэ списогтэ оруулагдахагүй байна.

Һунгагшадай списогууд нэгэл үдэр—февралиин 8-да, һунгалтын болохоһоо 20 үдэр урид хаа хаанагүй үлгэгдэхэ ёһотой. Бүхы улад зон энэ списогые хаража, тэрэнэй хэр зүбөөр табигдаһые шалгаха байна.

РСФСР-эй, Бурядай АССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон республикын ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха тухай Дүримүүдтэ һунгуулиин кампаниин бусадшье шухала асуудалнууд хэлэгдэнхэй. Республикын нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд һунгуулиин эдэ хуулинуудые тон шангаар баримталжа, тон зүбөөр хүсэндэнь оруулха ёһотой. Тиихэдээ һунгуулиин кампанида анхаран обёоронгүй гарахаар жэжэ божо асуудал үгы юм гэжэ тэдэнэр мартаха ёһогүй.

Һунгуулиин кампани хадаа Соведүүдэй, тэдэнэй органуудай ажал хүдэлмэриие бүхы арадай зүгһөө шалган харалга мүн. КПСС-эй түүхэтэ XX съездһээ хойшо манай Соведүүд хүдэлмэреэ һайжаруулаа юм. Экономикын элдэб тодорхой асуудалнуудые шиидхэлгэдэ, ажалшадые культурно-ажаһуудалай талаһаань хангаха хэрэг һайжаруулгада Соведүүдэй үүргэ дээшэлээ, саг үргэлжын комиссинуудай ажал эдэбхитэй болоо, депутадууд һунгагшадай үмэнэ байд гээд лэ тоосодог болоо.

Гэхэтэй хамта Соведүүдэй хүдэлмэридэ үшөөл олон дутагдалнууд бии байһаар. Үргэн олон ажалшадтай Соведүүдэй холбоо барисаае улам саашадань нягта болгон бэхижүүлхэ гээшэ эгээл шухала зорилго болоно. Энэ зорилго дүүргэбэл лэ Соведууд амжалтатай һайнаар хүдэлжэ шадаха юм. Мүнөө манай ороной урда айхабтар ехэ зорилгонуудай табигдаад байхада, Соведүүдэй үүргэ, харюусалгань эрид дээшэлхэ ёһотой. Тэдэнэр ажахын, соёл культурын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадалсаха, социалистическэ ажахыда бии байһан барагдашагүй ехэ арга боломжые гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэхын түлөө, арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхын түлөө улам эдэбхитэйгээр тэмсэхэ зэргэтэй. Соведүүд ажал-ябуулгадаа урданайхиһаа ехэ үүсхэл эдэбхи гаргаха, нобшо нозог, албан хойрог ябадал эрид усадхаха, ажалшан бүхэнэй эрилтэдэ тон анхаралтайгаар хандадаг байха жэшээтэй.

Һунгуулиин кампаниин үедэ ажалшадай политическэ эдэбхиин шэнэ хүсэтэйгөөр дэбжэхэ, бадарха байһаниинь элитэ. Һунгуулиин кампаниин үедэ олон һайн дурадхалнууд, захяанууд ажалшадай зүгһөө орохо байна. Эдэ дурадхал, захяануудые тон анхаралтайгаар шагнаха, анхарха, зүб шүүмжэлэлые дэмжэхэ, һунгагшадай оруулһан һайшаамаар дурадхалнуудые бэелүүлхэ хэмжээнүүдые саг соонь абаха гээшэ Соведүүдэй зорилго мүн.

Манай арад түрэл Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэри доро эрхим һайн хүбүүд, басагадаа, коммунизмын хэрэгэй түлөө тэмсэжэ шадаха байһанаа бодото ажал дээрээ харуулһан хүнүүдые РСФСР-эй, Бурядай АССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон нютагай Соведүүдтэ депутадай кандидадуудаар дэбжүүлхэ байна. Урда болоһон һунгалтануудтал адли мүн энэ һунгалтадашье партийна организацинууд партиин гэшүүн бэшэ ажалшадтай нягта холбоо барисаатайгаар хабаадаха байна.

Һунгалтын болохо үдэр манай республикын һунгагшад бүгэдөөрөө һунгалтада эдэбхитэйгээр хабаадажа, коммунистнууд болон партиин гэшүүн бэшэ хүнүүдэй таһаршагүй нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө үндэр дуугаа үгэжэ, Коммунистическэ партяа, Советскэ правительствоя тойрон нягтаар жагсанхай байһанаа үшөө дахин харуулха байһаниинь дамжаггүй.

***

Манай социалистическэ Эхэ орон эршэ хүсэнэйнгөө түлэг дундаа бадаран байхада, коммунистическэ общество үргэн ехэ хэмжээгээр байгуулха һүр жабхаланта түсэб табижа, КПСС-эй XXI съездые, союзна, автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ болохо һунгалтые угтажа байна.

Советскэ Союзай ахадүү бүхы арадуудтай нэгэн хамта, Россин Федерациин бүридэлдэ Советскэ Бурят оронойшье ажалшад коммунизм байгуулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, долоон жэлэй түсэбые дүүргэлсэхын тулада эршэ хүсэеэ шунал абьяастайгаар бадаруулжа байна.

Һунгуулиин кампани үнгэргэхэдөө, манай республикын советскэ, ажахын органууд арад зонойнгоо ажалай, политическэ эдэбхиие эрхим һайнаар толгойлжо, долоон жэлэй түрүүшын жэл болохо 1959 ондо дүүргэгдэхэ ёһотой ажахын, соёл культурын түсэбые бэелүүлгэдэ тэдэниие элсүүлхэ зэргэтэй. Промышленностиин бүтээн гаргадаг бүхы продукциин хэмжээе 1958 онойхидо орходоо 1959 ондо тухайлхада 9,5 процентээр ехэ болгохо гэһэн зорилго табигдана.

Мүн хүдөө ажахын талаар 1959 ондо дүүргэгдэхэ зорилгонууд КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй шиидхэбэринүүдтэ үндэһэлэн табигдаа. Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые эрид дэбжээхэ асари ехэ түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын тулада бүри мүнөө жэлдэ бүхы түрэлэй малай тоо толгойе нилээд олошоруулха, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ гэжэ хараалагдана. Республикымнай колхоз, совхозууд энэ жэлдэ мяха абалга 30 процентһээ бага бэшээр дээшэлүүлхэ, урда жэлэйхидэ орходоо 500—600 килограммаар ехэ һү үнеэн бүриһөө һааха, нооһо, үндэгэ нилээд ехээр абаха ёһотой.

Хүдөө ажахын бүхы ургамалнуудай үндэр ехэ ургаса энэ жэлдэ ургуулха гээшэ шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. Энэ зорилго дүүргэхын тулада хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд һунгалтын үдэр болотор үрэһэ, хүрэнгэеэ гүйсэд хаажа дүүргэхэ, шухала хэрэгтэй үтэгжүүлгэ бэлэдхэжэ, тариалангуудтаа абаашаха, трактор болон хүдөө ажахын бусад машинануудые эрхим шанартайгаар заһабарилха, уһалууриин түхеэрэлгэ бэлэдхэхэ, хүдэлмэрилэгшэдөө һургажа дүүргэхэ ёһотой. Соёл культура дэбжээхэ гурбан жэлэй добтолгын түсэбөөр хараалагдажа, 1959 ондо дүүргэгдэхэ ёһотой бүхы хэмжээнүүд али болохо һайнаар бэелүүлэгдэхэ зэргэтэй. Соведүүд һунгалтада бэлэдхэжэ байхадаашье, һунгалтын дүүрэһэн хойношье эдэ бүхы асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулжа байха ёһотой.

Манай республикын хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд болон интеллигенци хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа, КПСС-эй XXI съездые, союзна, автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ болохо һунгалтые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха байһаниинь дамжаггүй.

А. И. МИКОЯНАЙ США-да ошоод байhан тухай

САН-ФРАНЦИСКО, январиин 11. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Америкын Холбоото Штат соогуур аяншалжа ябаhан, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо А. И. Микоян үсэгэлдэр Чикагоhаа Сан-Францискодо ерээ. Аэродром дээрэ бууhанайнгаа hүүлээр уданшьегүй, А. И. Микоян хэблэлэй клубта ошоо. Тэндэ нютагай болон гадаадын хэблэлэй корреспондентнүүд, 200 шахуу айлшад—городой олониитын түлөөлэгшэд тэрэниие хүлеэжэ байгаа.

Клубай президент Артур Линдсей А. И. Микояниие, тэрээнтэй суг ябалсаhан хүнүүдые амаршалаад, СССР-hээ США-да байдаг элшэн сайд М. А. Меньшиковтэ үгэ үгөө. А. И. Микояниие сугларагшадтай танилсуулаад, А. И. Микоян минии айлшан боложо, США-да ерэhэн аад, олон американецуудай айлшан бололсобо гэжэ элшэн сайд хэлээ.

Удаань А. И. Микоянда үгэ үгтөө. Хэблэлэй клубай конференц-зал соо олоороо сугларhан журналистнууд, айлшад тэрэниие альга ташан угтаа.

Сан-Франциско городой, Калифорни штадай хүн зондо хэблэлэй түлөөлэгшэдөөр дамжуулан совет арадай, мүн өөрынгөө амаршалгые хүргөөд, халуунаар угтаhанайнь түлөө сугларагшадта А. И. Микоян баясхалан хүргөө. Эндэ танай сугларhантнай манай hанамжые hонирходог байhыетнай харуулна, манай хараа бодолые hайнаар мэдэжэ абаха гэжэ таанад хүсэнэт. Энэ хадаа hайнаар эхи табилга болоно гэжэ тэрэ хэлээ.

Удаань журналистнуудай олон асуудалнуудта А. И. Микоян харюусаа.

Коммунизм Америкын хүдэлмэришэдтэ юу үгэжэ шадахаб гэhэн асуудалда харюусахадаа, А. И. Микоян иигэжэ хэлээ: «Хэрбээ энэ асуудалда сэхэ харюусаа hаамни «коммунистическэ идхалга» хэнэш, Холбоото Штадуудай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсанаш гэжэ намайе зэмэлжэ болохо байна. Зүгөөр, би ондоогоор харюусажа шадаха байнаб. Советскэ Союз дотор үйлэдбэриин хүгжэлтын хэмжээнэй США-гэйхидэл адли байгаа hаань, хүдэлмэришэднай, Америкын хүдэлмэришэдтэ орходоо хоёр дахин hайнаар ажаhууха hэн».

Ондоо асуудалда харюусахадаа, советскэ профсоюзуудай үүргэ болон эрхэ тухай, hүүлэй үедэ тэдэнэй бүри ехэ эрхэтэй болгогдоhон тухай А. И. Микоян хөөрөө.

Хитадай Арадай Республика, Советскэ Союз Хитад хоёрой хоорондохи харилсаан тушаа хэдэн асуудал табигдаhан байна. Эдэ асуудалнуудта харюусахадаа, А. И. Микоян иигэжэ онсолон тэмдэглээ. СССР КНР хоёр ехэ hайн харилсаатай юм, Хитад бурьялма түргэнөөр хүгжэн дэбжэжэ байдаг, Советскэ Союз тэгшэ эрхэтэй байха ябадалда үндэhэлэн, тэрээндэ хани ёhоной туhаламжа үзүүлдэг. Хэрбээ бодото байдалые хазагайруулангүй, сэхэ хаража, Хитадые Америкын обёордог байгаа hаань зүбтэй байха hэн. Тэрэниие обёорхогүйдөө Америка өөртөө таарууггүй юумэ хэнэ гэжэ би багсаанаб. Хитад хадаа тэрэниие обёороо, обёороогүйhөөнь дулдыдангүйгөөр урагшаа дабшажал ябана гэжэ тэрэ нэмээжэ хэлээ. А. И. Микоянай эдэ үгэнүүдые хэлэхэдэнь удаан альга ташалга болоо.

Хитадта коммунануудай эмхидхэгдэжэ байhан тушаа асуудалда А. И. Микоян иигэжэ харюусаа: «Хитадта коммунануудай эмхидхэгдэхэдэ баруун оронуудта сошордолгын гарадаг байhаниинь гайхалтай юм. Хитадта энэ хэрэгые бүхы арадынь ехэ hайшаалтайгаар дэмжэдэг байна бшуу. Хитадта иимэ хэмжээнүүдэй абтажа байлга Советскэ Союзда хэгдэдэг юумые социалистическэ оронуудай тэрэ хэбээрнь дабтадаггүй байhые гэршэлнэ. Бидэнэр нэгэн адли үзэл сурталтай, философитой байнабди. Гэбэшье социалистическэ орон бүхэн өөhэдынгөө заншал, онсо эрхэ байдалые хараадаа абан социализм байгуулдаг гээшэ».

СССР США хоёрой хоорондохи соёл культурын харилсаанда хамаатай асуудалда харюусахадаа, соёл культурын харилсаа байгуулха тухай хэлсээн хоёр ороной хоорондохи харилсаанда шэнэ hайшаалтай үе боложо үгөө гэжэ А. И. Микоян хэлээ. «Энэ хэлсээн дүүргэлтэ болгогдожо байдаг. Советскэ хатарша басагадhаа американецуудай айхаяа болижо, хурганайнгаа сараа дарахын тулада гараа зутарааhыень тэдэнhээ эрихээ болиhониинь hайн байна» гэжэ А. И. Микоян хэлэhэн байна. Америкын пианист Ван Клиберные Москвада ямар хани халуунаар угтаhыень hануулха зуураа, артистнуудые бэе бэедээ эльгээлсэлгэ, мүн бүхы hалбаринуудаар үргэн харилсаа тогтоолго эб найрамдалай хэрэгтэ горьтойгоор туhалжа болохо байна гээд А. И. Микоян онсолон тэмдэглээ.

Холбоото Штадуудтай харилсаагаа hайжаруулхын тулада ямар асуудалаар үгэеэ ойлголсобол эгээн шухала гэжэ тоолонобта гэhэн асуудалда А. И. Микоян иигэжэ харюусаа: «Хамагай түрүүндэ эб найрамдал тухай асуудалаар. Харилсаагаа муудуулха хэрэггүй, хүйтэн дай зайсуулха, баалалта баадхалга хэнгүйгөөр, тэгшэ эрхэтэйгээр хөөрэлдэхэ шухала болоно. Тиигээд байгаа hаа арсалдаата асуудалнуудые шиидхэхэдээ бидэнэр үгэеэ ойлголсожо шадахабди».

Ядерна зэбсэг туршалгые болюулха гээшэ хэлсээ баталха талаар илангаяа шухала удхашанартай тодорхой пункт болоно гэжэ А. И. Микоян хэлээ. Холбоото Штадуудай hаад ушаруулаагүй гээшэ hаань, энэ асуудалаар хэлсээ баталхада бэрхэтэй бэшэ байна гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглээ.

Гэнтын добтолгые зайсуулха хэмжээнүүд тухай асуудал хоёрдохи шухала пункт болоно гэжэ А. И. Микоян нэрлээ. Энэ асуудал шиидхэлгэдэ Америкын түлөөлэгшэд hаад түбэг татана. Манайда ямар ракетэ бииб, манайда ямар бомбо бииб гэхэ мэтын асуудалнуудые тэдэнэр мэдэжэ абаха гэжэ хамагай түрүүн оролдоно. Энэ нээрээшье hонирхолтой асуудал даа, хэрбээ үгэеэ ойлголсохо гээ hаа бидэнэр энээнhээ эхилхэ ёhогүйбди гэжэ тэрэ хэлээ.

Бидэнэр худалдаа наймаа үргэдхэжэ, туристнуудые бэе бэедээ эльгээлсэжэ, бүхы тушаал зэргэтэй хүнүүдэй хоорондо холбоо барисаа үргэдхэжэ шадаха байгаабди. Эдэ бүгэдэ бэе бэедээ этигэлсэхэ эрхэ байдал бии болголгодо туhалаад, хүйтэн дайе зайсуулха hэн гэжэ А. И. Микоян саашань хэлээ.

Хүйтэн дай болюулха, Советскэ Союз Холбоото Штадууд хоёрой хоорондохи харилсаа hайжаруулха шухала байhан тухай А. И. Микоянай хэлэхэ тудам, тэдэ үгэнүүдынь hайшаажа байhанаа клуб соо сугларhан Сан-Францискын түлөөлэгшэд альга ташажа мэдүүлдэг байгаа.

Сан-Францискын олониитын, хэблэлэй түлөөлэгшэдтэй А. И. Микоянай энэ уулзалга хани халуун оршон байдалда үнгэрөө. Пресс-конференциин hүүлээр, Сан-Франциско городой «Гадаадын худалдаа наймаанай ассоциациин» президент Р. Нельсонэй хэhэн обед дээрэ А. И. Микоян байлсаа. Отелиин ехэ зал соо обед хэгдэжэ, тэндэ мянга шахуу айлшад—ассоциациин гэшүүд, худалдаа наймаанай, эээд баяшуулай түлөөлэгшэд сугларaa.

Ассоциациин президент тобшо үгэ хэлэхэдээ, Советскэ Союзтай худалдаа наймаа үргэдхэхэ арга боломжоор Сан-Францискын худалдаа наймаа, ажал хэрэг эрхилдэг хүнүүдэй түлөөлэгшэдэй hонирходог байhан тухайнь Р. Нельсон хэлэhэн байна.

Удаань г-н Нельсон сугларагшадай альга ташалган доро СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо А. И. Микояниие, СССР-hээ США-да байдаг элшэн сайд М. А. Меньшиковые, А. И. Микоянтай суг ябаhан бусад хүнүүдые эндэ байгшадтай танилсуулаа. Обед дээрэ үгэ хэлэжэ, Сан-Францискын ажал хэрэгэй хүнүүдэй hонирхожо байhан асуудалнуудта харюусахаень А. И. Микоян г-н Нельсон гуйгаа. А. И. Микоянай столой саана hууhан hууриhаа бодохоодонь, бултадаа хул дээрээ зогсоод, тэрэниие нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Уряалайнь түлөө ассоциациин гэшүүдтэ баясхалан хүргөөд, А. И. Микоян иигэжэ хэлээ. Сан-Францискодо намайе иимэ hайнаар угталга Советскэ Союзай арадтай Америкын арадай эбтэйгээр, хани барисаатайгаар hуухые хүсэдэг байhыень үшөө дахин гэршэлнэ. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ Сан-Франциско хадаа гитлеризмэ Германида эсэргүү тэмсэл хэхэдэнь шухала болохо материалнуудаар Советскэ Союзые хангадаг томо центр байhан тулада, ехэ үүргэ дүүргэhэн юм. Тиихэдэ, нииитынгээ хэрэгэй түлөө тэмсэхэдээ бидэнэр hайн хани барисаатай болоhон байгаабди. Гитлеризмдэ эсэргүү дай хэхэдээ, ородууд болон американецууд тон hайн ханинар байhан юм гэжэ А. И. Микоянай хэлэхэдэ, бүхы зал соо нэрьемэ альга ташалга болоо.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай болохын бүри урда тээ США Советскэ Союз хоёр худалдаа наймаанай hайн харилсаатай байhан юм. Удаань, Хүйтэн дайнhаа, зорюута хэгдэhэн хизаарлалтануудhаа уламжалан энэ харилсаамнай таhалдашан алдаа гэжэ А. И. Микоян хэлээ. Урдынхидал адли иимэ hайнаар худалдаа наймаа эрхилхэ сагнай тулажа ерээ гэжэ тэрэ хэлээ. Ямар эд бараа Советскэ Союз Холбоото Штадуудта худалдажа шадахаб? гэжэ асуудаг байна гээд тэрэ саашань хэлээ. Иигэжэ хэлэбэл, энэ асуудалда харюу үгтэхэ байна. Долларто оруулжа тоолобол, Советскэ Союз, багсаахада, 4,5 миллиард долларой эд бараа ондоос тээшэнь худалдадаг юм. Тиихэдэ Советскэ Союз Холбоото Штадуудта хэрэгтэй болодог 1,5 миллиард долларой эд бараа бусад оронуудта худалдана. Экономическа хүгжэлтын долоон жэлэй түсэбэй ёhоор Советскэ Союзда эд бараа ниитэ дээрэнь үйлэдбэрилгэ 80 процентээр нэмэхэ юм гэжэ hануулха зуураа, А. И. Микоян иигэжэ хэлээ: «Таанадтай наймаа хэхэ юумэ манайда бии болоно бшуу. Энэ ямар удхатайб гэхэдэ, хэрэгтэй болоhон эд бараагаа манайхиhаа таанад шэлэн оложо шадаха байнат».

А. И. Микоян саашань иигэжэ хэлээ. Үнгэрэгшэ оной июниин 2-то Н. С. Хрущевой эльгээhэн бэшэгтэ президент Эйзенхауэр харюу үгэхэдөө, советско-американска худалдаа наймаа үргэдхэхэ тухай асуудал хаража үзэлгэдэ юрэнхыдөө hайшаалтайгаар хандаад, бодото хэмжээнүүдые хаража үзэхыень гүрэнэй департаментда даалгаhан байгаа. Гэбэшье Америкын талаhаа мүнөөдөө ямар нэгэн алхам хэгдээгүй байhаар.

СССР США хоёрой хоорондо али алиндаа ашатай туhатай наймаа хээд байбал, уласхоорондын оршон байдалые hайжаруулгада, хоёр ороной хоорондохи холбоо барисаа бэхижүүлгэдэ туhалха hэн гэжэ А. И. Микоян онсолон тэмдэглээ. СССР-тэй наймаа хэхые зорюута hаатуулха зорилготой хизаарлалтануудай США-да бии байhан тухай энеэдэтэй жэшээнүүдые тэрэ дурдаhан байна.

Экономическа талаараа ехээр хүгжэhэн Советскэ Союз Америкэhээ юумэ худалдажа абахаhаа гадна, США-да элдэб эд бараа, тэрэ тоодо өөhэдынгөө бүтээhэн шэнэ машинануудые худалдажа шадаха байна гэжэ А. И. Микоян онсолон тэмдэглээ. СССР гээгдэнги орон юм гэжэ hанадаг hанамжаяа орхихоор саг тулажа ерээ гэжэ тэрэ хэлээ. Советскэ хэмэл одонууд, совет хүнүүдэй ажалаар бүтээгдэhэн аад, мүнөө Нарые тойрон дабшажа ябаhан шэнэ планетэ—эдэ бүгэдэ юрын зарим нэгэн амжалта гү, али ганса нэгэ ушарhан ямар нэгэн талаанай ушар бэшэ юм. Энэ хадаа Советскэ Союзай наука, техникын юрэнхы дээрээ хүгжэhые харуулна. Бидэнэр таанадтай наймаа хэхые, холбоо барисаагаа үргэдхэхые хүсэнэбди. Бэе бэедээ үнэншэлсэхэ ябадалда манай харилсаануудай үндэhэлдэг байhые бидэнэр хүсэнэбди гэжэ тэрэ хэлээ. Совет арад Холбоото Штадуудтай тэгшэ эрхэтэй, энхэ тайбан ябадалда зэргэ оршон байха ябадалда үндэhэлэн, хани ёhоной харилсаатай байхые хүсэнэ гэжэ А. И. Микоянай хэлэхэдэ, зал соо байгшад бултадаа удаанаар альга ташан угтаа.

Үгэ хэлэhэнэйнгээ hүүлээр, А. И. Микоян советско-американска худалдаа наймаанай харилсаанда хамаатай асуудалнуудта харюусаа.

САН-ФРАНЦИСКО, январиин 12. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Үсэгэлдэр үглөөнhөө эхилэн, А. И. Микоян Сан-Франциско городые хараа. Удаань Калифорни штадай шэнэ губернатор Эдмунд Г. Браун гэгшэтэй байрдаа ошоо, тэрэ уулзаа. 1958 оной ноябрьда болоhон hунгалтын үедэ Браун урдын сенатор Ноуланд гэгшын орондо hунгагдаа, губернатор тушаалда орохоод долоо хоноhо байнхай. Час хахадай турша соо хөөрэлдэhэнэйнгээ hүүлээр А. И. Микоянай ябахадань, губернатор иигэжэ хэлээ: «Калифорнидо бүри удаанаар айлшалхын тулада, дахяад манайда ерыт». Үдэрынь А. И. Микоян, тэрээнтэй суг ябалсаhан хүнүүд Лос-Анжелос орохоёо гараа.

ЛОС-АНЖЕЛОС. январиин 12. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** А. И. Микоян үсэгэлдэр Лос-Анжелосто ерээ. Хэблэлэй, радиогой, телевидениин олон түлөөлэгшэд аэродром дээрэ тэрэниие хүлеэжэ байгаа. Гэбэшье манатай байhан дээрэhээнь самолёт ондоо аэродром дээрэ буужа, пресс-конференци хожомынь, А. И. Микоян, тэрээнтэй суг ябалсаhан хүнүүдэй байрлаhан «Амбассадор» отель соо болоо.

А. И. Микоян хэблэлэй түлөөлэгшэдөөр дамжуулан Лос-Анжелосой хүн зондо совет арадай зүгhөө амаршалга хүргэhэн, hайниие хүсэhэн байна. Удаань олон тоото асуудалнуудта тэрэ харюу үгөө. 1936 ондо Лос-Анжелосто түрүүн ерэхэдээ, ямар юумээр hонирхоhон байгаабта гэhэн асуудалда харюусахадаа, А. И. Микоян иигэжэ хэлээ. Тиихэдэ эдеэ хоолой промышленностиин министр байгаа hэм. Урда Калифорнидо эдеэ хоолой продуктнуудые буйлуулгаар, тусхайлбал, үрэ жэмэсэй шүүhэ бэлэдхэлгэ, консервын үйлэдбэреэр ехэ hонирхоhон байгааб.

Ондоо асуудалда харюусахадаа, Сан-Францискын эээд баяшуулай, хэблэлэй түлөөлэгшэд намайе тон халуунаар угтаа гэжэ А. И. Микоян тэмдэглээ.

Советскэ космическа ракетые табилгын үрэ дүнгэhөө абтаhан научна мэдээнүүдээ Советскэ Союз ондоо оронуудта үгэлсэхэ хүсэлэнтэй гү гэжэ корреспондентнүүдэй нэгэн асуугаа. Космическа ракетын табигдаhан ушар бүмбэрсэг дэлхэйе шэнжэлхэ уласхоорондын жэлэй программын хубинь болоно. Энэ программые бэелүүлгэдэ хабаадалсадаг советскэ эрдэмтэд өөhэдынгөө шэнжэлэлгын хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдые бусад ороной эрдэмтэдтэ дуулгадаг байха юм. Ракетэ болон хэмэл одонуудые табилгын үрэ дүнгэhөө абтаhан олон мэдээнүүд хэблэлдэ толилогдоhон байна гэжэ А. И. Микоян хэлээ.

Үдэшэнь, кинематографиин национальна ассоциациин президент Эрик Джонстон обед хэжэ, А. И. Микояниие хүндэлөө. Калифорниин университедэй ректор Р. Аллен, «Бэнк оф Америкын» президент Кларк Бейз, «Пасифик гэс энд электрик» компаниин президент Д. Блэк, «Стандард ойл компани оф Калифорни» гэжэ компаниин президент Т. Петерсон, мэдээжэ киноактер Кирк Дуглас, Лос-Анжелосой эээд баяшуулай, олониитын бусад түлөөлэгшэд обед дээрэ байлсаа. СССР-hээ США-да байдаг элшэн сайд М. А. Меньшиков, А. И. Микоянай США соогуур аяншалхадань, тэрээнтэй суг ябалсаhан хүнүүд обед дээрэ мүн лэ байлсаба.

Л. Величанский,
В. Парамонов.

Англида Америкын ракетэ hомонуудые табиха базанууд баригдадаг. Hаяхан Соуффхемдэ Америкын ракетэ табиха талмай барижа байhан газарта олон демонстрантнууд ерээ. Полициинхид демонстрацида хабаадагшадые намнахадаа, шлангаар хүйтэн уhа тэдээн руу хаяhан байна. **Зураг дээрэ:** полициинхидэй зоргоороо оролго.

ТАСС-эй фотохронико.

Советскэ правительствода ГДР-эй правительство ното эльгээбэ

Берлинэй асуудалаар Советскэ правительствын 1958 оной ноябриин 27-ной нотодо харюу болгон, ГДР-эй правительство январиин 7-до СССР-эй правительствода ното эльгээгээ.

Амгалан ёhоной, өөрын эрхэтэй город Баруун Берлин тухай гуримые мэдэрхээр, мүн бусад хамаатай гүрэнүүдтэй хамта найдуулга үгэhэн зохихо уялгануудые бэедээ даажа абахаар бэлэн байhан тухайгаа Германиин Демократическа Республикын правительство ното соогоо мэдүүлнэ.

Баруун Берлинэй амгалан ёhоной өөрын эрхэтэй город болгогдоходо Германиин Демократическа Республика хадаа Баруун Берлинэй дэлхэйн бүхы хубинуудтай холбоо байгуулгые хангаха, амгалан ёhоной, өөрын эрхэтэй городой экономическа, политическэ болон соёл культурын ажабайдалай хэрэглэмжэдэ тааралдуулан ашаанай, пассажирнуудай Баруун Берлиндэ орожо, Баруун Берлинhээ гаража байха ябадалые hаадгүйгөөр бэелүүлхын тулада бүхы шухала хэмжээнүүдые абаха байна гэжэ ното соо заагдана.

Баруун Берлин хорото ааша гаргалгын центр болгогдонхой. Энээниие зайсуулхын тулада түрүүшын ээлжээндэ шухала хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэй. Тиимэhээ Баруун Берлиндэ баруун гурбан гүрэнэй хуули бусаар үлөөгөөд байhан эзэмдэлгын гуримые усадхаха, Баруун Берлинhээ хариин сэрэгүүдые гаргаха, тэрэшэлэн Баруун Германиин правительствын, баруун гурбан гүрэнэй правительствонуудай тухиралтаар Германиин Демократическа Республикада, социалистическэ бусад гүрэнүүдтэ эсэргүү «хүйтэн дай» хэхэ политикын Баруун Берлиндэ бэелүүлэгдэдэг байhые болюулха шухала гэжэ Германиин Демократическа Республикын правительство тоолоно гэжэ ното соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

ГДР-эй правительство болон СССР-эй правительствын хоорондо баталагдаhан хэлсээнэй ёhоор советскэ органуудай саг зуура бэелүүлжэ байhан бүхы үүргые ГДР-тэ дамжуулан үгэхэ гэжэ СССР-эй правительствын шиидхэhые Германиин Демократическа Республикын правительство hайшаагаад, Баруун Берлиндэ баруун гүрэнүүдhээ байдаг зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хуурай газарай, уhан болон агаарай замаар ябалга тушаа өөрынгөө бүрин эрхые бэелүүлхээр бэлэн байhан тухайгаа эли тодоор мэдүүлнэ. Баруун Берлинэй асуудал эбэй ёhоор гуримшуулгатай, мүн советскэ органуудай саг зуура бэелүүлжэ байhан үүргэнүүдые бэедээ даажа абалгатай холбоотой бүхы асуудалнуудаар Федеративна Республикатай, эдэ асуудалнуудта хамаатай бусад гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдтэй хэлсээ хэхээр ГДР-эй правительство бэлэн байна. Тэрэшэлэн Ехэ Берлинэй демократическа магистрад Баруун Берлинэй сенадтай хөөрэлдөө хэжэ, зохихо хэлсээ баталхаар бэлэн байна гэжэ ното соо саашадаа заагдана.

(ТАСС).

Германитай эбэй договор баталха тухай Советскэ правительствын ното тушаа гадаадын хэблэл иигэжэ бэшэнэ

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА, январиин 12. (ТАСС). Германитай эбэй договор баталха тухай Советскэ правительствын дурадхалда зорюулан «Германитай эбэй договор баталалгые хойшолуулжа болохогүй» гэhэн гаршагтай түрүү бэшэг «Руде право» газетэ мүнөөдэр толилоо. Чехословакиин телеграфна агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, статья соо иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Энэ договор баталхадаа, тэдэнэр Германиин Демократическа Республикын болон Германиин Федеративна Республикын хоорондо ойртолгодо туhалха, тиигэжэ демократическа гол ёhонуудта үндэhэлэн Германиин хоёр гүрэниие нэгэ бүхэли гүрэн болгохо хэрэгые хүнгэдхэжэ үгэхэ байна.

БАРУУН ГЕРМАНИ

БОНН, январиин 12. (ТАСС). Германитай баталагдаха эбэй договорой советскэ проектые буруушааhан үгэ ФРГ-гэй канцлер Аденауэр ХДС, ХСС-эй фракциин правлениин заседани дээрэ мүнөөдэр хэлээ.

ПОЛЬША

ВАРШАВА, январиин 12 (ТАСС). Германиин асуудалаар советскэ шэнэ дурадхалнуудта Польшын хэблэл гол анхаралаа хандуулhаар. «Трибуна люду» газетэ редакционно статья соогоо иигэжэ бэшэнэ:

Германитай эбэй договорой баталагдаагүй байhан ушар Европодохи байдалые нилээд хэсүү бэрхэтэй болгоно гэжэ Советскэ правительство хододоо онсолон тэмдэглэдэг байhан юм. Германиин асуудалай гуримшуулагдаагүй байхада гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанда hэжэглэлсэхэ, бэе бэедээ этигэлсэхэгүй ябадал гарана. Баруун Германиие атомна зэбсэгээр хангалгаhаа уламжалан бүхы Европа дотор сошордолгон гарана. Тиимэhээ Германитай эбэй договор баталха гээшэ бүришье шухала болоно.

Бидэнэр, полягуудта, СССР-эй дурадхал тусгаар шухала удхашанартай. Польша Гитлерэй эзэрхэг түрэмгэй ябуулгаhаа хамагай түрүүндэ хохидоhон байгаа. Тиимэhээ энэ шухала асуудал хүсэд hайнаар шиидхэхые бидэнэр илангаяа ехээр хүсэнэбди.

ХРОНИКО

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум ондоо хүдэлмэридэ орохо болоhонтойнь дашарамдуулан нүхэр **Ковригина** Мария Дмитриевнае СССР-эй Элүүрые хамгаалгын министрын уялгаhаа сүлөөлөө.

* * *

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Элүүрые хамгаалгын министрээр нүхэр **Курашов** Сергей Владимировичые томилоо.

* * *

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум ондоо хүдэлмэридэ орохо болоhонтойнь дашарамдуулан нүхэр **С. В. Курашовые** РСФСР-эй Элүүрые хамгаалгын министрын уялгаhаа сүлөөлөө.

Сагай уларил

Республикын Гидрометбюрогой мэдээсэhэнэй ёhоор мүнөөдэр болон үглөөдэр республика доторнай сэлмэн, бүрхэн байха. Зарим газарта саhан орохо. Баруун хойноhоо hэлаханаар hалхилха. Hүниндөө хойто аймагуудта—28—33, бусад аймагуудта—20—25 градус, үдэрын хойто аймагуудта—20—25, бусад аймагуудта 10—15 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

А. И. Микоян Д. Эйзенхауэртэй уулзахань

ВАШИНГТОН, январиин 12. (ТАСС). Хэблэлэй асуудалаар Сагаан байшангай секретарь Хэгерти иигэжэ соносхоо. США-гэй президент Эйзенхауэр январиин 17-до үглөөнэй 9 часта (нютагай сагаар) Сагаан байшан соо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо А. И. Микоянтай уулзаха байна. А. И. Микоянай президент Эйзенхауэртэй хөөрэлдэхэ үедэ США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес байлсаха юм гэжэ Хэгерти мэдүүлээ.

Албаниин Арадай Республикын байгуулагдаhаар 13 жэл гүйсэбэ

ТИРАНА, январиин 11. (ТАСС). Өөрынгөө национальна hайндэрые—Арадай Республикын байгуулагдаhаар 13 жэлэй ойе Албаниин ажалшад мүнөөдэр тэмдэглээ.

Энэ гайхамшагта үдэртэ зорюулан, газетэнүүд түрүү бэшэгүүдые, бусад материалнуудые толилоо. Арадай Республикын байгуулагдаhан ябадал манай арадай түүхэдэ эгээл гайхамшагта хэрэгүүдэй нэгэн болоно, газарай, эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй түлөө арадай хэтэ үеын тэмсэл илалтаар дүүрээ гэжэ «Зери и популлит» газетэ түрүү бэшэг соогоо заана. Арадай Республикын тогтоогдоhон, хүдэлмэришэн-таряашанай гүрэнэй байгуулагдаhан ушар Албаниин хүдэлмэришэн ангиие болон бүхы ажалшадые арадай революциин илалтада хүргэhэн манай партиин ленинскэ зүб политикын илалта мүн болоно гэжэ газетэ саашань бэшэнэ.

Советскэ Союзтай, социалистическэ бусад оронуудтай Албаниин хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй хани барисаатай байhан ушар тэрэнэй экономическа, соёл культурын талаар саашадаа хүгжэхэ бата найдабари болоно. Албанида шэнэ байдал зохёон байгуулха хэрэгтэнь аха дүүгэй туhаламжа үзүүлhэнэйнь түлөө алдарта Советскэ Союзда хизаарлашагүй ехэ баясхалан хүргэжэ байhанаа манай арад Республикынгаа байгуулагдаhан ойн үдэр элишэлэн мэдүүлнэ гэжэ газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

Редакторай орлогшо
С. Б. БАЛЬЖИНИМАЕ[В]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00937. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 4757.